

El Apocalipsis

Júu³ gajmaa^{'13}a Jesucristo

¹ E jí² lo taa^{'13} júu³ 'e gacwo¹ Dios Jmii²¹ Jesucristo 'e cwo^{'2} o tsá² jmoo¹ o to² ty'a iliñi¹ i 'ee ilí² la jmoono. Joon coon^{'13} jaain²¹ ángel ty'a Jesucristo gajmaa¹ a 'e liñi¹ i jaain²¹ tsá² 'in jmoo¹ o to² ty'a sii^{'21} Juan 'e júu³ lo. ² Joon 'in Wó³ do gajin^{'2} o la jai^{'2} jilaa^{'21} 'e ganii²¹² cwáain¹ ty'a Dios Jmii²¹ joongi júu³ ty'a Jesucristo.

³ Jløø^{'3} mo jileei^{'21} 'in jøø^{'2} ø 'e jí² lo joon jløø^{'3} mo jon jileei^{'21} 'in núu² un mo untsaa² tsá² 'e jí² lo 'e gacwó² Dios wa mo jmoo¹ tsá² nuu^{'13} un tsu ti li tí^{'2} ityéi¹ 'e júu³ lo.

Sii^{'1}i Wó³ jí¹ ty'a dyía¹ poo²¹² tsá² jai^{'2} líi² Cristo

⁴ Jna-a, Wó³, jmoo³ oo 'e jí² lo ty'a 'in dyía¹ poo²¹² tsá² jai^{'2} líi² Cristo néei¹ li sii^{'21} Asia. Cwouncwaai^{'3} Dios Jmii²¹ 'naa' 'e seen^{'21} naa' tyú² coon^{'13} on. Tsu seen^{'21} mo Dios nano, seein^{'21} calii jon, joon ijó¹. 'Ii^{'13} naa' cwa^{'3} jon ty'a dyái¹ espíritu 'in téein² tyani li silíi^{'212} li tyíin¹ Dios Jmii²¹. ⁵ 'Ii^{'13} naa' cwa^{'3} jon ty'a Jesucristo 'in ga'ii¹ júu³ 'e jai^{'2}. 'Ii nifu gajiin^{'1} jee^{'212} líi^{'212} joon tyu^{'2} u to² jileei^{'21} røøi^{'13} taain^{'212} fu juncwii^{'21}. 'Iin^{'212} mo Cristo jna' joon gatyii¹ o tsaa² tyi' coon^{'13} jmi¹ 'øø¹ i. ⁶ Cristo do nigajmee¹ i jna' 'e líi^{'1} na' røøi^{'13} joongi untsá² ty'a 'e jmoo²¹ o to² tyu^{'2} Dios Jmii²¹. Cwoli^{'2} ty'a jilaa^{'21} 'e 'ya^{'2} gi la joon jon jilaa^{'21} 'ii^{'21} ty'a coon^{'21} tøø² mo. Amén.

7 ijøø²øø', ijó¹ Cristo jee²¹² jníi¹! Joon jileei²¹ tsá² taain²¹² fu juncwii²¹ ijøø²i 'ii. Ca 'in gajmee²¹i 'ii ijøø²i 'ii. Joon jileei²¹ tsá² ityi²i xuui²¹²-tsi mi nii¹in. Ja²mo, la joon ilí².

8 "Jna-a 'in nifu, la joon jon li tyéi¹. La li¹ letras A coon¹³ Z líi¹na", jin¹³ Ña'ñu¹u' 'in seein²¹ nano, 'in seein²¹ la mo 'wiin²¹² joongi ijó¹. 'Ii 'in feei²¹gi la jee²¹² jileei²¹.

Wó³ jøø²i Cristo

9 Jna-a, Wó³, 'in líi¹i ruu²¹naa'. Jna 'in caan²¹moo coon¹³ 'naa' jilaa²¹ wúu¹ 'e nee²¹e'. Tyu² Dios to² jna'la 'oo²¹ tsaru¹u' joon gauncoon¹³on Jesucristo jna' 'e seen²¹na' 'e feei¹-tsi'. 'Yuu²na 'nñi³ coon²¹ li sii²¹ Patmos. Patmos do coon²¹ cwoo¹³ tyu²roon¹ tún² tsa¹ ni jmi¹ñi¹. 'Uu²¹²uu 'nñi³ tsu¹wii¹³ nigacwó²oo júu³ tyu² tya' Dios joon gafo¹oo 'wii¹³ tya' Jesucristo. **10** Galí² coon²¹ jmi²¹² mo 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² gatyu² 'in Espíritu Tyu² tya' Dios jna to² joon ganú³uun li' caluu jna coon²¹ júu³ 'e faa²¹a tá², 'e lí² la 'iin² coon²¹ trompeta, **11** 'e jin² sii²¹i jna:

—Táan¹ ni jí² jilaa²¹ 'e jøø²ø joon sii²¹u'u tya' 'in tsá² dyía¹ poo²¹² 'in jai² líi² Cristo 'in néei¹ li sii²¹ Asia; ca fuu²¹ li sii²¹ Efeso, coon¹³ fuu²¹ Esmirna, coon¹³ fuu²¹ Pérgamo, coon¹³ fuu²¹ Tiatira, coon¹³ fuu²¹ Sardis, coon¹³ fuu²¹ Filadelfia, coon¹³ fuu²¹ Laodicea.

12 Joon gajíin¹³na 'ñii'a 'e jøø³øø 'iin 'in gafee²¹ jna do joon gamoo²¹oo dyía¹ candeleros 'e lí¹ cwanáá¹. **13** Joon tún² tsa¹ jee²¹² candeleros do siin¹³ jaain²¹ tsá² 'in líi¹ la líi¹ 'in Ruu²¹i Tsá².

Joon tyi'²i siin'¹³in cwaa²¹ 'e 'íi¹ ca luutii²i. Joongi lawa coon²¹ loo²¹ lí¹ jmai'² cwanáa¹ 'núu¹ nitsí¹i.
¹⁴ Joon jnátyíi¹i taa²¹ la taa²¹ jná² joo'saa²¹ taai² joongi la lí¹ 'moo²¹. Joon unníi¹ li la li jí² coo²¹.
¹⁵ Joon tii²i li la li ñí³ bronce tyá² 'e coo²¹ ni jí². Joon jmí¹ tya'a 'ín² lawa li 'yá jmíi²¹ 'láai¹ 'áai¹.
¹⁶ Joon seen'¹³in dyá¹ náu¹ cwoo²¹o tsáa¹. Joon tsi ná' 'oo²¹o 'yeei²¹ coon²¹ espada 'e 'má¹ 'áai¹ la je tún² taain²¹. Joon níi¹ i jíi¹ la jíi¹ ñíi¹ mo tyíi² 'yilia²¹.

¹⁷ Mo gajóø³na 'ii tsifu gacíi'²¹na 'wii²¹tii²i lawa'a gajuun²¹moo. Pe 'ii do tyaa¹a cwoo²¹o tsáa¹ tyiia joon jin'²in sii'²¹i jna:

—Jo foo'¹³' o. Jna-a 'in nifu, la joon jon li tyéi¹. ¹⁸ Jna-a 'in seen²¹moo, gajúun¹na pe nano seen²¹moo coon²¹ tøø²mo. Jna-a tyá'² náu¹ to² mi júun²in tsá² joongi li tsalíin²in mi yuui'¹³ júun²in. ¹⁹ Táan² ni jí² jilaa²¹ 'e niñíi²i, jilaa²¹ 'e sá, coon'¹³ 'e ilí² mi licíiin²¹gi. ²⁰ 'Elo 'øøi'²¹-tsi tsá² cwanáa¹ tya' 'in dyá¹ náu¹ 'in gañíi¹ u'u lí' cwoo³oo tsáa¹ joongi 'e dyía¹ candelero lí¹ cwanáa¹. 'In dyá¹ náu¹ do 'in líi¹ lawa 'in dyá¹ tsá² cwoo¹ júu³ tya' Dios jee²¹ 'e dyía¹ poo²¹tsá² jai'² líi² Cristo do. Joon 'e dyía¹ candelero lí¹ lawa 'e dyía¹ poo²¹tsá² jai'² líi² Cristo.

2

Júu³ tya' tsá² néei¹ Efeso

¹ Jin'² in ángel do:

—Táan¹ ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tyá' 'in cwoo¹o júu³ tyá' Dios jee²¹² 'in jai¹² líii² Cristo néei¹ Efeso: “La joon jin² 'in seen¹³in 'in dyái¹ náuu¹ do coon¹³ cwoo²¹o tsáa¹ joon ngii¹o jee²¹² 'e dyía¹ candelero lí¹ cwanáa¹ do. ² Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo', coon¹³ jilaa²¹ to² wúu¹ 'e jmoo²oo' joongi xiiala feei¹'-oo'. Ñí³oo 'e jo taa²aa' coon¹³ 'in gó². Ñí³oo xiiala nilatsáai¹'-oo' 'in jin² 'e líii¹ apóstoles tyá' Cristo pe jo líii¹ la joon. Joon gataan¹³moo' 'e tajúu³mo. ³ Nigalifee¹mo-'oo', joon gañí²ii' wúu¹ joongi gajmaa²aa' to² 'wii¹³ cwáain¹ tyiia jiin¹³ jo 'ee ga'ii²¹ 'woo²oo'. ⁴ Pe ñí³oo coon²¹ 'e gó² tyii': jo 'iin²¹²gii' jna la 'ii²¹²naa' jna mo 'wiin²¹². ⁵ Tsá 'wii¹³ joon untii¹³-'oo' xiiala líii¹naa' la mo jéei¹. Cwojaa²¹-'oo' joon jmaa²aa' la gajmaa²aa' mo 'wiin²¹² do. Wa'a jo jmaa²aa' incwéei¹moo la jmoono joon ityíi³oo candelero tyii' 'áa³ tyá'. ⁶ Pe coon²¹ 'e tyá² sá² tyii', 'aa²¹-'oo' 'e jmoo¹o 'in tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ nicolaitas, joon 'aa¹oo jon to² jmoo¹o. ⁷ Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin² 'in Espíritu tyá² tyá' Dios tyá' tsá² 'in jai¹² líii² Cristo: Tya' jileei²¹ 'in lii¹ icwóo³oo 'e cu²u 'e 'oofuu²¹ tyá' 'e 'mó² si¹² tún² tsa² li sá² 'mó² tyá' Dios. Joon 'e 'mó² do sii²¹: 'mó² 'e cwoo¹o fu juncwii²¹ tyá' tsá².”

Júu³ tyá' tsá² néei¹ Esmirna

⁸ 'Táan¹ jon ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tyá' 'in cwoo¹o júu³ tyá² tyá' Dios jee²¹² 'in jai¹² líii² Cristo néei¹ Esmirna: “La joon jin² 'in seein²¹ mo ga'láa² 'wii²¹², seen²¹mo li tyéi¹ jon, 'in nigajúin¹ joon gajiin¹o tún¹: ⁹ Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo', coon¹³

jilaa²¹ wúu¹ seen²¹naa', joongi 'e tañíi²moo'. Pe coon¹³ fo'feei¹¹ tyá' Dios 'e galityú¹moo' tyaní¹i. Ñí³oo jon xiiala faa²¹ 'laa²¹ tyii' 'in tsá³ 'in jin²o 'e tsá² Israel 'ii pe jo jo¹ tsá tsá² tyá' Satanás 'ii. ¹⁰ Jo jmaa²aa' 'goo²oo' wúu¹ imoo²oo' tsá 'in 'líii³ itaa²¹i 'inlíii¹³ 'naa' 'næñí³, 'iin²¹²in litsáai¹-tsi xiiala líi²naa'. Joon imoo²oo' wúu¹ ce tséin¹ dyá² jmíi²¹². Pe jmaa²aa' tá²'oo' 'e jai² líi²naa' ca mi jún²naa' joon icwo³oo 'naa' lawa coon²¹ corona tyii' 'e seen²¹naa' coon¹³ Dios Jmíi²¹ coon²¹ tøø²mo. ¹¹Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹an 'e jin² 'in Espíritu Tyá² tyá' Dios tyá' tsá² 'in jai² líi² Cristo: Tya' jileei²¹ 'in lii¹ jo wúu¹ iní²i mi jmá¹ Dios 'ii²¹ tyá' tsá²."

Júu³ tyá' tsá² néei¹ Pérgamo

¹² 'Táan¹ ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tyá' 'in cwoo¹o júu³ tyá² tyá' Dios jee²¹² 'in jai² líi² Cristo néei¹ Pérgamo: "La joon jin² 'in tsá² do 'in 'yeei²¹ 'oo²¹²o coon²¹ ñí³ espada 'e 'má¹ la je tún² taain²¹²; ¹³ Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Joon xufiin¹³ née¹naa' li tyá² Satanás to² jo mo tuu²uu' cwáain¹ tyiia. Jo mo tuu²uu' 'e jo¹o líi²naa' jna. Jogi gatuu²uu' júu³ tyiia mo gajúin¹ jaain²¹ tsá² tyiia jee²¹² 'naa' 'in sii²¹ Antipas. 'Ii gajúin¹ 'wii¹³i gafaa²¹a júu³ tyiia. Fuu²¹ goo²oo' li tyiin¹ Satanás gajún¹mo 'ido. ¹⁴ Pe sá²gi coon²¹ tún² júu³ 'e gó² tyii': seein²¹ 'inlíii¹³ jee²¹² 'naa' 'in jai² líi² Cristo néei¹ Pérgamo do 'in jo 'iin²¹²in tuu² jilaa²¹ júu³ 'e ga'ee¹ Balaam, 'in gacwo¹ cwáain¹ Balac. Coon¹³ júu³ ga'ee¹ Balaam do joon ga'noo¹o tsaa² 'in tsá² Israel do mo gagøø²¹ø 'uunñí² 'e gatyaa²¹

tsá² tyani tsá² cun'uu^{'21} joon ga'láa¹a coon^{'13} tsamí² tyá' 'in xeei^{'21}. ¹⁵ Seen^{'21}mo jon 'inlíii^{'13} tsá² 'in jo 'iin^{'21}in tó² júu³ 'ee¹ tsá² coon^{'21} poo^{'21} 'in sii^{'21} nicolaitas. Joon 'aa^{'1}oo 'e júu³ do 'e 'ee¹ 'in tsá² do. ¹⁶ Tsú 'wii^{'13} joon cwojaa^{'21}-oo' la jmoono tsú igóo³oo jmáa³aa 'nii^{'21} coon^{'13} 'in tsá² do coon^{'13} 'e ñí³ espada 'yeei^{'21} moo'óo³oo. ¹⁷ Jileei^{'21} 'in núu²un, cwon^{'21}un 'ee 'e jin^{'2} 'in Espíritu Tyú² tyá' Dios tyá' tsá² 'in jai^{'2} líii² Cristo: Tya' jileei^{'21} 'in lii^{'1} icwóo³oo maná 'e dø^{'2}ø 'e jó¹ fu ñú'fú². Cwóo³oo jon coon^{'21} cuun^{'21} taa^{'21} 'e toon¹ coon^{'21} nombre 'míi² tyá'a. Joon jiin^{'13} 'in ga'ii^{'21} 'e cuun^{'21} do iliñi^{'1}i xiiala sii^{'21} do."

Júu³ tyá' tsá² néei¹ Tiatira

¹⁸ 'Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii^{'21}u'u tyá' 'in cwoo¹o júu³ tyá² tyá' Dios jee^{'21} 'in jai^{'2} líii² Cristo néei¹ Tiatira: "La joon jin^{'2} 'in Jón¹ Dios Jmii^{'21}, 'in 'oo^{'21}o 'unni² 'e li la li jí² coo^{'21} joon tii^{'2}i li la li ñí³ bronce 'e jii^{'1}: ¹⁹ Ñí³oo jilaa^{'21} 'e jmoo²oo'. Ñí³oo jon xiiala 'néé¹moo' tsá², xiiala tsáai¹-oo' jna joongí xiiala uncoon^{'13}naa' tsá² 'e fee^{'1}mo-'oo'. 'Áai¹gi nijmoo²oo' 'e tyá² nano lagí mo 'wiin^{'21}. ²⁰ Pe coon^{'21} 'e gó² 'e sá² tyi'naa': 'Naa' jmoo²oo' taa^{'21} coon^{'13} 'in tsamí² do sii^{'21} Jezabel, 'in jin^{'2} 'e faa^{'21}a cwáain¹ tyá' Dios. Pe jmai^{'2} 'e coon^{'21}on tsá² tyiia tóo² coon^{'13} júu³ 'e 'ee¹ do. Joon tsú 'wii^{'13} 'e júu³ 'e '2e 'ido tsá² tyiia 'láa¹o coon^{'13} tsamí² tyá' tsá² xeei^{'21} joon cøø^{'21}ø 'uunñí² tyaa¹ tsá² tyani dioses tyá'a 'in gajmee^{'1}i tsá². ²¹ Nigacwóo³oo 'áai¹ wa'a jaa^{'21}-tsi 'in tsamí² do 'e gó² jmoo¹o coon^{'13} tsañ^{'21}

pe jo mo gali'iin²¹²in. **22** Ijó¹ coon²¹ jmoowúu¹ 'gii^{'12} tyá'a isíi³na 'e tyii¹a 'e jo lí² róon²gi. Joon wa jo jaa^{'21}-tsi tsá² 'in ga'láa¹ coon^{'13}on joon wa jo tuu² 'in tsá² do 'e gó² ga'e^{'2}e 'in tsamí² do 'ii i'e^{'3}ee wúu¹ 'áa¹mo. **23** Joon ijngaa^{'3}moo jóon¹on 'in tsamí² do. 'E coon^{'13} la joon ilicón² cwáain¹ jileei^{'21} 'in jai^{'2} líi² Cristo 'e ñíi²oo ce jilaa^{'21} 'e 'i¹-tsi tsá² coonti coon^{'13} jilaa^{'21} 'e 'øøi^{'21}-tsi. Joon icwo^{'3}oo 'naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jiin^{'13} la 'e nigajmaa¹a. **24** Pe tya' 'in catyaai² 'in néei¹ Tiatira 'in jo mo galii^{'1}i 'e júu³ ga'é² 'in tsamí² do jo cwo^{'3}gii^{'1} 'naa' to² jmaa²aa'. Jin² tsá² 'e júu³ 'é² 'in tsamí² do 'e júu³ jmii¹gi-tsi 'áai¹, pe 'e jo^{'1}o 'e gajoooin¹-tsi Satanás 'e júu³ do. **25** Fuu²¹²uu 'naa' un'øø^{'13}naa' 'e ni²oo' ca mi cwéi¹na juncwii^{'21}. **26** Joon 'in lii^{'1} joongi 'in jmoo¹o jilaa^{'21} 'e 'iin^{'21}na 'e jmáa¹a icwo^{'3}oo 'ii 'ii^{'21} ityuu^{'2} to² tsá² taain^{'21} juncwii^{'21} la gacwo^{'1} Ñuu^{'3} jna 'ii^{'21} ityuu^{'3} to². **27** Joon ityuu^{'2} to² coon^{'13} coon^{'21} 'i^{'13} lí¹ ñí³ joon wa jo nuu^{'13} tsá² ifín¹in tsá² lawa coon^{'21} tsuu² cwoo^{'13}. **28** Icwóo³moo joon náu¹ 'áa³ mo 'aa^{'21}. **29** Jileei^{'21} 'in núu²un, cwonuu^{'21}un 'ee 'e jin^{'2} 'in Espíritu Tyuu^{'2} tya' Dios tya' tsá² 'in jai^{'2} líi² Cristo."

3

Júu³ tya' tsá² néei¹ Sardis

1 "Táan¹ jon ni jí² 'e júu³ lo 'e sii^{'21}u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tya' Dios jee^{'21} 'in jai^{'2} líi² Cristo néei¹ Sardis: "La joon jin^{'2}in 'in 'áa¹i 'in dyái¹ espíritus tya' Dios joongi 'in dyái¹ nuu¹: Ñí³oo jilaa^{'21} 'e jmoo²oo'. 'Áai¹ taa^{'13} júui³ 'naa' 'e seen^{'21}naa' 'e jiin^{'2}iin' pe jiin^{'13} 'e

'i¹-tsi tsá². ²'Wii¹³ joon unjnaa²¹-'oo'. Cwóo¹³oo' pí² yaanaa' jilaa²¹ 'e jai² líi²naa' tsu ti li túu³moo 'naa'. Tsu nicón³oo cwáain¹ 'e jo mo 'yeei²¹ to² tyii' tyani Dios tyiia. ³'Untii'¹³-'oo' jilaa²¹ júu³ tyú² 'e ga'e² tsá² 'naa', joon jmaa²aa', joon cwojaa²¹-'oo'. Joon wana jo unjnaa²¹-'oo', igóo³oo tyii' lawa jaain²¹ 'uun²¹ jiin¹³ jo ñí²ii' 'ee 'ii²¹ igóo³oo. ⁴Xæfiin¹³ la joon, seen²¹mo 'inlíi¹³ fuu²¹ Sardis do 'in jo mo gaun'líi³ siin¹³in. Joon 'ii ingí¹ coon¹³ jna tyi²i siin³ taa²¹ tsu la joon gatii²¹i. ⁵Joon jileei²¹ 'in líi¹i ici²i siin³ taa²¹ joon jo 'in¹³na 'e sii²¹ 'ii jee²¹³ 'e jí² tyá' juncwii²¹ tyá' tsá². Ifo³oo 'e cwii¹moo 'in tsá² do tyani Dios Jmii²¹ coon¹³ ángeles tyá'a. ⁶Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin² 'in Espíritu Tyú² tyá' Dios tyá' 'in jai² líi² Cristo."

Júu³ tyá' tsá² néei¹ Filadelfia

⁷"Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tyá' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tyá' Dios jee²¹ 'in jai² líi² Cristo néei¹ Filadelfia: "La joon jin² 'in tyúi¹, 'in jmoo¹o jmai² 'e la jai². Joon jiin¹³ 'ii-o 'oo¹o 'e jonñí³ tyá' líi²¹ róøi¹³ David joon mi ná² jiin¹³ jaain²¹ jo líi¹ 'e jní², joon la joon mi jní² jiin¹³ jaain²¹ jo líi¹gi ná². ⁸Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Joon gasii²¹ii tyaní²ii' coon²¹ 'ooca'ná¹ 'e sinó² 'e lí² cwo²oo' júu³ tyú² tyá' Dios joon jiin¹³ jaain²¹ jo lí² jní². Joon xæfiin¹³ jo 'oo²oo' wa' pi³ 'áai¹ nigaunjii²¹oo' júu³ tyiia. Joon jo mo gafáa¹³aa' 'e jo cwii¹naa' jna. ⁹La joon 'in tsá² tajúui³ 'in jin² tsá² Israel 'ii pe jo jo², ijuu²¹i moojníi¹ tyani²ii' to² tyú² jna. Joon coon¹³ la joon 'in tsá² do líi¹i tsá² tyá' Satanás iliñí¹ 'e gali'iin²¹na

'naa'. **10** Joon tsu 'wii¹³ nigajmaa²aa' nuu¹³oo' to² tyu³uu 'e seen²¹naa' tá² taain²¹²-'oo', jna iun'øø¹na 'naa' mi jó¹ wúu¹ juncwii²¹ 'e coon²¹ cwáain¹ xiuala lí¹i jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹. **11** Joon góo³oo la jmoono, un'øøi¹ 'e sá² tyii' joon jo 'in tyii¹ jiin¹³ jaain²¹ corona tyii'. **12** Joon ty'a' jileei²¹ 'in lii¹ ijmée³na lawa tsacøøi¹³ jee²¹² 'in jai² líi² Dios tyiia. Joon jo jmii²¹² i'wooi¹gi. Joon itóon³oon ty'a' xiuala sii²¹ Dios tyiia joon ilíi²in tsagoo¹o coon²¹ fuu²¹ 'múui² ty'a' Dios tyiia 'e sii²¹ Jerusalén ixaaí¹ fu ñu'fú². Itóon³oo jon ty'a' 'e 'múui² 'e sii²¹ jna. **13** Jileei²¹ 'in núa²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin² 'in Espíritu Tyu² ty'a' Dios ty'a' 'in jai² líi²i Cristo."

Júu³tya' tsá²néei¹ Laodicea

14 'Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u ty'a' 'in cwoo¹o júu³ tyu² ty'a' Dios jee²¹² 'in jai² líi²i Cristo néei¹ Laodicea: "La joon jin² 'in jmoo¹o jmai² 'e la jai², 'in jin²in júu³ la jai², 'in gajmaa¹a jilaai²¹ 'e sá² to² tyu² Dios Jmii²¹. **15** Ní³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Ní³oo 'e jo tyá³-'oo' 'áai¹ júu³ tyiia, jogi ni tu²uu'. 'Áai¹gi 'iin²¹²na wa'a 'e tyá³-'oo' 'áai¹ si 'e tu²uu' coonti 'ee júu³ tyiia. **16** Pe tsu 'wii¹³ líi¹naa' lawa jmii²¹ tyíia², tún¹mo 'e 'í¹-'oo', jo tyá³-'oo' júu³ tyiia jogi ni tu²uu', ijeen¹³na 'naa' lawa mo ñu¹ tsá² mo jo jmá² tí nu' 'oo² tsá². **17** 'Naa' 'e foo²oo' 'e tsá² sá² cuu² 'naa', jo 'e tyu² seen²¹naa' juncwii²¹, 'e jo 'ee i'naai²¹ jilaa²¹ 'e jmaa¹³ 'naa' to². Jo mo li lii²ii' 'e tsá² 'in nifúu² 'naa', fa'i²-i seen²¹naa', tañíi²moo', joongi tu²moo' jo siin¹iin' tyíi¹³ii'. **18** Tsu 'wii¹³ joon wana 'iin²¹²naa

lisseein²¹naa' tyú² cwo³oo 'naa' cwáain¹ 'e coon¹³ jna-a ló²oo' cwanáa¹ 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo 'e galí² tyú² coon¹³ jí² joon la joon ilíin²naa' 'in sá² cuu² la jai². Cwoláa¹³aa' jon siin¹iin¹ taa²¹ cii²ii' joon jo ti' ringúi¹gi 'naa'. Cwoláa¹³aa' jon 'oomí¹ tó²oo' unni²ii' joon lí² jøø²øø' 'e tyú². ¹⁹ Tsʉ jileei²¹ 'in 'iin²¹²na cwo³oo cwáain¹, joon taa²¹na fu¹ røø²¹ tsʉ 'wii¹³ joon cwoo¹³'oo' jmaa²aa' júu³ tyiia joongi cwojaa²¹'oo'. ²⁰ Néuu²duu', alma tyii' li lawa coon²¹ 'ná¹, joon siin¹³na 'ooca'ná¹ do tóø³øø, joon wana seein²¹ 'in núu²un 'e tóø³øø do, joon wana ná² 'e 'ooca'ná¹ tya'a do i'úu³uu fu inʉʉ joon idøø¹³øø coon¹³ 'ii la joon jon 'ii idø¹²o coon¹³ jna. ²¹ Joon tya' jileei²¹ 'in lii¹i icwóo³oo cwaa¹ 'ido coon¹³ jna li tyʉ³ʉʉ to² jiin¹³ la galí³ii joon ganí³ii coon¹³ Ñʉ³ʉʉ li tyʉ² 'ido to². ²² Jileei²¹ 'in núu²un, cwonʉʉ²¹an 'ee 'e jin¹² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' 'in jai² líi² Cristo."

4

Gamóo³oo un'goo²¹o 'in néei¹ ñʉ'fú² Dios

¹ Mo ngayuui¹³ galí² jilaa²¹ 'elo gajóø³øø joon gamóo³oo lawa coon²¹ 'ooca'ná¹ 'e sinó² fu ñʉ'fú². Joon 'e júu³ ganúu³uun la mo 'wiin²¹² 'e 'íin² la 'íin² trompeta 'e gajin²in sií²¹i jna:

—Wúu² fu lo joon i'e³ee 'nʉ jilaa²¹ 'e 'ná² lí² mi yuui¹³ jilaa²¹ 'elo.

² Joon tsifu gasaa²¹i 'in Espíritu Tyú² tya' Dios jna joon gamóo³oo si² fu nʉ'fú² coon²¹ li silíi²¹². Joon tyíin¹mo jaain²¹ 'in tyíin¹ li tyíin¹ tsafeei¹ li

sili²¹² do. ³ Joon 'in tyi¹ do jii¹ la jii¹ cuun²¹² sii²¹ jaspe si cuun²¹² cornalina 'ee. Joon la caain²¹ co' li sili²¹² do si¹² coon²¹ cuuntuu²¹ 'e jii¹ la jii¹ cuun²¹² esmeralda. ⁴ Joon gamáa³na dyiatiyuun¹in tsacøøi¹³ co' li sili²¹² do. Joon 'in tsacøøi¹³ do née¹i yu li sili²¹² tya'a joon tyi¹'i 'mi² taa²¹ joon coronas lí¹ cwanáa¹ taa¹³ tyi¹i. ⁵ Joon li sili²¹² do 'yeei²¹ ji² cwaain'ñá³ joon 'íin² lii¹ joon tyiia²¹ cwaain'ñá³. Joon tyani li sili²¹² do coo¹o dyía¹ po³ ji². Joon 'e po³ ji² do líi¹i dyía¹ espíritus tya' Dios do. ⁶ Joon tyani li sili²¹² do náa¹gon tyíia¹ 'e li la li si³ 'e jii¹'áai¹.

Joon jee²¹² li sili²¹² do la joon jon lacaain²¹ caai²¹ taain²¹² tyúuin² joo²¹ jiin¹. Joon unni² tya' 'in joo²¹ do jneei¹ li li' tyani¹i la joon jnee¹i unni¹i li' caluu jon. ⁷ 'In joo²¹ jiin¹ nifu do líi¹i la líi¹i 'yíia² león. Joon 'in li gatí² gáai¹ do líi¹i la líi¹i jaain²¹ joo'tsáa². Joon li gatí² gaai²¹ do joon tyaan¹ coon²¹ ni² la li ni² tsañu¹. 'In gatí² tyúuin² do líi¹i la líi¹i mii²¹ 'in 'i²i yu do. ⁸ Joon la jaain²¹ 'in joo²¹ jiin¹ do tsí² jnu² cwáa¹a. Joon tsí² unni¹i la 'uu²¹mo li' caluu la joon jon li' nu' cwáa¹a. Joon 'in joo²¹ jiin¹ do jo joon¹on faa²¹a la 'woo¹ jmi¹. Jin²in:

'In tyú¹mo 'ii. 'In tyú¹mo 'ii.

'In tyú¹mo Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ 'in lii¹ jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in.

'Ii-o 'in gatéein² la mo jéei¹, la joon jon seen²¹mo nano, joon ijó¹-o tún¹.

⁹ Joon la cafu mo un'goo¹o 'in joo²¹ jiin¹ do Dios 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo 'in tyiin¹ li sili²¹² do, gaunfee¹i joon gacwoo¹o 'maai¹³ 'ii. ¹⁰ La cafu

jmoo¹o 'in joo^{'21} jiin^{'1} lo la joon 'in dyiiatyúuin²
 tsacøøi^{'13} do gasii^{'21}i wojnúi^{'1}i tyani 'in tyíin^{'1} li
 silii^{'212} do joon gaun'goo¹o 'in seein^{'21} coon^{'21} tøø²mo
 do. Joon gasii^{'21}i coronas tya'a tyani li silii^{'212} do
 joon gajin^{'2}in:

11 Ña'ñu^{'1}u' Dios tyii'i, jiin^{'13} 'nu-ut tii^{'2}u wa'a 'i²u'u 'e
 'ya^{'2}gi,

joongi 'e un'goo¹ tsá² 'nu coon^{'13} to² 'oo^{'21}o'o.

Tsu 'nu-ut gajmaa^{'2}a jilaa^{'21} 'e sá² joon tsu 'wii^{'13}
 galii^{'212}mo'o la joon galisá^{'2} 'e sá², joon
 sá^{'2}gi ca nano.

5

'Ejí² taa^{'13} sellos lí^{'1} cera coon^{'13} Cordero do

1 Joon gamóo³oo 'e san^{'2} 'in tyíin^{'1} li silii^{'212} do
 li cwoo^{'21}o tsáa^{'1} coon^{'21} jí² 'e sipéi^{'1} siseen^{'13} dyía^{'1}
 sellos táa^{'1} coon^{'13} cera. Joon 'e jí² do taa^{'13} júu^{'3} la
 jí tún^{'2} taain^{'212}. **2** Joon gamáa^{'1}na jaain^{'21} ángel 'in
 'gøøi^{'13} 'áai^{'1}. Joon 'in ángel do gaunngii^{'1}i coon^{'13}
 júu^{'3} tá^{'2}:

—¿lin 'in tiii^{'2} iná^{'2} 'e jí² lo joon ifíin^{'1}in 'e sellos
 tya'a?

3 Pe jo gatsee^{'21}i jiin^{'13} jaain^{'21} 'in lí^{'2} ná^{'2} jon'gi
 'in lí^{'2} jøø^{'2} 'edo. Jo gatsee^{'21}i fu ñu'fú^{'2} jon'gi fu
 juncwii^{'21} jon'gi li nu' 'wó^{'2}. **4** Joon gaci^{'1}oo 'áai^{'1} tsu
 'wii^{'13} jo gatsei^{'2} jiin^{'13} jaain^{'21} 'in tii^{'2}i ná^{'2} jon'gi
 'in jøø^{'2} 'e jí² do. **5** Joon gajin^{'2} jaain^{'21} jee^{'212} 'in
 tsacøøi^{'13} do sií^{'21}i jna:

—Jo cií^{'21}gi^{'1}i, tsu no-o siin^{'13} jaain^{'21} jún^{'2} tya' 'lii^{'212}
 tsacøøi^{'13} Judá, joon lawa jaain^{'21} 'Yiia^{'2} León 'ii.

Jún² ty'a' 'līi²¹² rōøi¹³ David 'ii joon ts₄ 'wii¹³ galí¹o
gatíi² ná² 'e jí² do joon lí² fíin¹in 'e dyía¹ sellos ty'a'.

6 Joon gajóø³øø, joon gamáa¹na sin² do Jesús 'in gateein² tsá² tsaa¹ crúu¹ do 'in líi¹ la líi¹ jaain²¹ joo'saa²¹ xuui²¹² 'e jngaaí¹³ tsá² ty'a' tsaa² ty'a' tsá² 'in sii²¹ coon¹³ juuñi¹, Cordero. Joon Jesús do siin¹³in jee²¹² li¹ sili²¹² do joon jee²¹² 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do joon jee²¹² 'in tsacøøi¹³ do. Tyaan¹o li²li sicwuu¹ mo gajngaai¹³ tsá² 'ii líi¹ lawa coon²¹ fa². Joon tsí² dyía¹ moofí³ ty'a' joon sá² dyía¹ unníi¹i. Joon 'e dyía¹ unníi¹i do 'e lí¹ dyía¹ espíritus ty'a' Dios 'in gasii¹in la 'úui¹ cwoo^{'13} juncwii²¹.

7 Joon 'in Jesús do ngóo¹ son²o 'e jí² 'e san²a 'in tyíin¹ li sili²¹² do cwoo²¹o tsáa¹. **8** Joon mo gason²on 'e jí² do joon 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do coon¹³ 'in dyiiatyúuin² tsacøøi¹³ do gasii²¹i wojníi¹i tyani li sin² Jesús do. Joon jileei²¹ 'in tsacøøi¹³ do san²an jmai² coon²¹ tuntuu²¹. Joon san²an jmai² coon²¹ ts₄u² pi³ li jmai² cwanáa¹ 'e taa¹³ fuusán². Joon lawa júu³ tyú² ty'a' tsá² jmoo¹o la to² tyu² Dios 'e fuusán² do. **9** Joon ga'øø¹ø 'in tsacøøi¹³ do coon²¹ canto 'míi² 'e jin²:

Tíi²mo'o cóñ²on 'e jí² sipéi¹ do joon 'e fiin¹u'u sellos ty'a',

ts₄a gajngaaa¹²mo tsá² 'n₄a joon coon¹³ jmi¹ 'øø¹u'u galee¹u'u jna'a cwáain¹ ty'a' Dios Jmii²¹. Joon jna'oo'o líi¹na'a jún² ty'a' jileei²¹ nii² tsá² taain²¹² ni cwoo¹³ juncwii²¹.

Foo¹³oo'o jilaa²¹ jmíi¹ 'e sá² ni cwoo¹³ juncwii²¹.

Tsá² 'in jalíin² jilaa^{'21} fuu²¹ pi² joongi jilaa^{'21} naciones líii¹ jna'a.

¹⁰ Joon gajmée¹u'u 'e líi²na'a lawa róøi¹ joongi untsá² tya' Dios tyi'.

Joon ityá^{'2}oo'o to² ni cwoo^{'13} juncwii²¹.

¹¹ Joon gajóøø³øø joon ganúu³uun faa^{'21}a ángeles fúui¹ 'in taain²¹² cu' li' li sili²¹² do joon li taain²¹² 'in joo^{'21} jiin¹ do coon^{'13} 'in tsacøøi^{'13} do. Fúui¹ 'áa¹mo 'in taai² do, millones coon^{'13} millones. ¹² Joon faa^{'21}a coon^{'13} júu³ tá² líili¹ jin^{'2}in:

Tíi²mo 'in joo'saa^{'21} xuui²¹² do 'in gajngaai^{'13} tsá² 'e 'ii^{'21}i jilaa^{'21} to² coon^{'13} jilaa^{'21} 'e tyiin² líili¹.

Tíi²mo 'øøi^{'21}-tsi jilaa^{'21} 'e jmíi¹-tsi joongi wa' pí² tya'a.

Tíi²mo jon 'e un'goo¹o tsá² 'ii, cwo^{'1}o tsá² 'ii jilaa^{'21} 'e 'ya^{'2}gi coon^{'13} jilaa^{'21} 'e 'ø¹ tsá².

¹³ Joon ganúu³oo faa^{'21}a jileei^{'21} 'in taain²¹² fuñfú² coon^{'13} 'in taain²¹² ni cwoo^{'13} juncwii²¹ coon^{'13} 'in taain²¹² li' cwoo^{'13} nñ' coon^{'13} 'in taain²¹² nñ' jmíi^{'21} coon^{'13} jileei^{'21} 'in taain²¹² do gajin^{'2}in:

Cwolí² tya' 'in tyiin¹ li sili²¹² do jilaa^{'21} 'e 'ø¹ tsá² coon^{'13} jilaa^{'21} 'e un'goo¹ tsá² coon^{'13} jilaa^{'21} 'e 'ya^{'2}gi coon^{'13} jilaa^{'21} 'ii^{'21} 'e sá². Cwolí² jon tya' 'in joo'saa^{'21} xuui²¹² do jilaa^{'21}-a coon^{'21} tøø²mo.

¹⁴ Joon 'in tyúuin² joo^{'21} jiin¹ do gajin^{'2}in:

—Amén, 'e 'øøi^{'21}-tsi tsá² cwolí² la joon.

Joon 'in dyiatiyúuin² tsacøøi^{'13} do gasii^{'21}i wo-jníi¹i joon gaun'goo¹o 'in seein^{'21} coon^{'21} tøøi² do.

6

Mo gafin¹in 'e dyía¹ sellos do

¹ Joon gamóo³oo mo gafin¹in Jesús, 'in líii¹ 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do, gafin¹in 'e sello nifu jee²¹² dyía¹ do. Joon ganúu³uun lawa'a ga'oон¹on cwáain¹ 'ñá³ faa²¹ jaain²¹ joo²¹ jiin¹ do joon jin²in:

—¡Na¹, ñijóø²du'!

² Joon gajóø³oo joon gamáa¹³na jaain²¹ cwa² taai²¹. Joon 'in tsá² tyíin¹ cwa² do san¹an coon²¹ arco. Joon ga'ii²¹i coon corona joon cwo'ii¹i galí¹o joon la joon ilii¹gi.

³ Joon mo gana¹ 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do 'e sello li tí² tún² ganúu³uun jin² 'in joo²¹ jiin¹ li tí² gái¹:

—¡Na¹, ñijóø²du'!

⁴ Joon gacwo'ii¹i jaain²¹gi cwa² yúuin². Joon ga'ii²¹i 'in tyíin¹ cwa² do coon²¹ ñí³ espada fee¹ joon ga'ii²¹i joon júu³ 'e jmá¹ tsá² 'eei¹ ruu²¹i joongi ca ijngai² ruu²¹i la jaain²¹ la jaain²¹.

⁵ Joon mo gafin¹in Jesús, 'in líii¹ 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do, 'e sello li tí² 'ni¹ ganúu³uun jin² 'in joo²¹ jiin¹ li tí² gaai²¹:

—¡Na¹, ñijóø²du'!

Joon gajóø³øø joon gamáa¹³na jaain²¹gi cwa² laa²¹. Joon 'in tyíin¹ cwa² do san¹an coon²¹ cwaa¹³ 'ii²¹. ⁶ Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jee²¹² 'in tyúui² joo²¹ jiin¹ do 'e jin²in:

—Coon²¹ cwaa¹³ mi³ trigo tyíin¹ 'e jnaa² tsá² jee²¹² coon²¹ jmíi²¹² la joon jon 'ni¹ cwaa¹³ mi³ cebada tyíin¹ 'e jnaa² tsá² jee²¹² coon²¹ jmíi²¹². Pe aceite jo sá² jon'on jmíi³ mi³ w提醒jøø³ jo sá².

7 Joon mo gafin¹ Jesú斯 'e sello li tí² tyán² núu³un jin² 'in joo^{'21} jiin^{'1} li tí² tyúuin²:

—¡Na¹, ñijóø²du!

8 Joon gajóø^{3øø} joon gamáa³na jaain²¹gi cwa² néei². Joon 'in tyíin¹ cwa² do sii^{'21} 'Mó¹, joon caluu-u jó² jaain²¹ 'in tyá² to² li taai² 'líi^{'212}. Joon ga'ii^{'21} 'ido 'e tyá^{'2} to² catyuui^{'13} tsá² taain^{'212} juncwii^{'21} ijngaa^{'13}i coon^{'13}'nii^{'21} joongi coon^{'13}'oo² joon coon^{'13} jmoowúu¹ joongi coon^{'13} joo^{'21} 'líi^{'3} taain^{'212} juncwii^{'21}.

9 Mo gafin¹ Jesú斯 'e sello li tí² 'ñá² gamáa¹³na na¹ altar 'in almas tya' tsá² 'in najúin¹ 'wii^{'13} cwáain¹ tya' júu³ tyá² tya' Dios Jmii^{'21}. Nigajngaa^{'13}mo tsá² 'ii 'wii^{'13}i jin^{'2}in 'e jai² líi²i Jesú斯. **10** Joon jin^{'2} 'in almas do coon^{'13} júu³ tá²:

—Ña'ñá^{'1}u', ¿liigí ijmaa²a 'ii^{'21} tyii'i? Tsá jiin^{'13} cafu jo mo cuu^{'13}u 'e jmoo²o jiin^{'13} la júu³ 'ii^{'2}i. ¿Liigí ijmaa²a 'ii^{'21} tyii'i icoon^{'13} tyii'i tya' 'in gajngaa^{'12} jna'a 'in taain^{'212} juncwii^{'21}?

11 Joon jilee^{'21}mo 'ido ga'ii^{'21}i jmai^{'2} siin^{'3}in taa^{'21} joongi coon^{'21} júu³ jin^{'2}in sií^{'21}i 'ii:

—Jaan¹duu' cata ce tsíin² júuin² jilee^{'21} tsaruu^{'21}naa' 'in jmoo¹o to² tyá^{'2} Cristo la nigajún²naa'.

12 Joon mo gafin¹ Jesú斯 'e sello do li tí² jnáa² gajóø^{3øø} joon gajóø^{'21} 'wó² líili¹. Joon ñí^{'1} coonti galiniuui^{'21}. Joon sií^{'21} do galíili¹ lawa jmi^{'1} coonti.

13 Joon náa^{'1}gi gaxuu^{'21}i ni cwoo^{'13} juncwii^{'21} la xuú^{'21} mi^{'3} cwaríi³ røø^{'21} mo 'íi²i tyí² tá². **14** Joon juncwii^{'21} gatsá^{'2}u, galí² lawa mo'jí² gapé^{'1}mo. Joon

jilaa'²¹ moo'²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ cwoo'¹³ tyuuñ ²¹ roon¹ ni jmi'ñi'¹³ galisii² mo 'aan² tya'a. ¹⁵ Joon 'in røøi¹³ coon'¹³ tsatyiin² coon'¹³ 'in sá² cuu² coon'¹³ 'in tyu² to² 'láa² coon'¹³ 'in 'oo¹ o to² cáan² mo coon'¹³ tsá² tañúi² coon'¹³ 'in jmoo¹ to³ tya' tsá² xeei'²¹ ga'mee'²¹ mo yaai tsi too²¹ xá² joongi jee²¹² 'loo²¹² tsa¹ moo'²¹. ¹⁶ Joon gajin'² in sii'²¹ i 'e moo'²¹ coon'¹³ 'loo²¹² do:

—Jliii'²¹² jna'a, joon 'mé¹ u'u jna'a 'e jo nii¹ i jna'a 'in tyiin¹ li sili'²¹² do. Un'øøi'¹³ jna'a coon'¹³ 'e wúu¹ i'e² Jesús jna'a.

¹⁷ Tsé nigacwaa²¹ 'e jmii'²¹² i'e¹ Dios wúu¹ joon, ¿'iin lí² taa'²¹?

7

Tyii'¹³ in Dios 144,000 tsá² Israel

¹ Mi yuu'¹³ lo gamáa¹ na tyúuin² ángeles 'in téein² ji tyún² tyuui'¹³ juncwii²¹. Joon 'in ángeles do jo cwó² wa'a 'í¹ tyí² la caain²¹. Jo cwó² 'í¹ tyí² jon'gi ni cwoo'¹³ 'wó² jon'gi ni jmi'ñi'¹³ jon'gi jee²¹² jiin'¹³ coon²¹ 'mó². ² Gamáa¹ na jaain²¹ gi ángel 'in jó² li lí' 'yeei'²¹ ñi'¹ joon san¹ 'ido coon²¹ sello tya' Dios Jmii²¹ 'in jiin¹. Joon 'in ángel do gatø'² Ø 'in ángeles tyúuin² do 'in lí² jmá¹ 'nii'²¹ tya' cwoo'¹³ 'wó² coon'¹³ jmi'ñi'¹³. Gajin'² in sii'²¹ i 'in ángeles tyúuin² do:

³ —Jo 'laa²¹² aa' tya' cwoo'¹³ 'wó² jon'gi tya' jmi'ñi'¹³ jon'gi tya' 'mó² ca galí² tsaa²¹ a'a sello tya' tyi² tya' tsá² jmoo¹ o la to² tyu² Dios Ñu'¹ u'.

⁴ Joon ganúu³ uuun jøøi'ti seein²¹ 'in ga'ii'²¹ 'e sello do tya' tyi¹ i. Joon gati² coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunló¹

tsigi tyán² mil tsá² la jee²¹² coon'tya. Jileei²¹ 'in tsá² do jún² tyá' 'lii²¹² tsacøøi¹³ tsá² Israel. ⁵ Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Judá ga'ii²¹i 'e sello do. Joon dyatun¹ milgi jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Rubén ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Gad ga'ii²¹i 'e sello do. ⁶ Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Aser ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Neftalí ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Manasés ga'ii²¹i 'e sello do. ⁷ Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Simeón ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Leví ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Isacar ga'ii²¹i 'e sello do. ⁸ Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Zabulón ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ José ga'ii²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tyá' 'lii²¹² tsafeei¹ Benjamín ga'ii²¹i 'e sello do.

Gamáa¹na tsá² fúui¹ 'in tyi¹'² 'mi¹'² taa²¹

⁹ Mo ngayuui¹³ joon gamáa¹na tsá² fúui¹ líi¹ 'in téein² tyani li sili²¹² do joongi tyani Jesús. 'In tsá² fúui¹ do jalíin² la 'ui juncwii²¹. Líi¹mo jilaa²¹ 'nii²¹ tsá², faa²¹o jilaa²¹ 'nii²¹ jmíi¹ 'e sá². Jalíin² la caain²¹ fuu²¹. Joon 'áai¹ fúui¹ ca jo lí² un'íi²in tsá² 'ii. Joon 'in tsá² fúui¹ do tyi¹'i 'mi¹'² taa²¹ joon san²an jmai² coon²¹ nii²¹² moo²¹ untyiia². ¹⁰ Joon 'in tsá² do 'oo¹o tá² líi¹ joon jin²in:

Ña'ñø¹u' Dios Jmii²¹, 'in tyíin¹ li sili²¹², coon¹³ Jesús
gacwoo¹o 'e gatiin¹³na'a.

¹¹ Joon téein² 'in ángeles la caain²¹ co' li téein² 'in tsacøøi¹³ coon¹³ 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ li sili²¹²

do. Joon 'in ángeles do gatsaa²¹a níi¹i niwó² tyani li silii²¹² do joon gaun'goo²¹o Dios Jmii²¹. ¹² Joon gajin²in:

¡Amén! Cwolí² jilaa²¹ 'e 'ø¹ tsá² tya' Dios Ñu^{1u}.

Cwolí² tya'a jon 'e 'ya²gi coon¹³ jilaa²¹ 'e 'i¹-tsi tsá².
Cwocwó² tsá² 'maa¹³i coon¹³ jilaa²¹ 'e un'goo²¹o
tsá² 'ii.

Cwoli² jilaa²¹ 'ii²¹ 'e sá² coon¹³ jilaa²¹ wa' pí² tya'a
coon²¹ tøø²mo. Amén.

¹³ Joon jaain²¹ jee²¹² 'in tsacøøi¹³ do gaunngii¹i
sii¹²¹i jna:

—¿'lin 'in no 'in tyi² 'mi² taa²¹? ¿Xiaifu jalíin²?

¹⁴ Joon gangii³iin:

—Ñí²o'o, tsañu¹.

Joon gajin²in sii¹²¹i jna:

—In no 'in nigani²¹² wúu¹ 'áai¹ joon
nigaruun¹un siin³in 'e lí² taa²¹ coon¹³ jmi¹ 'øøi²
Jesús. ¹⁵ Tsu 'wii¹³ joon táan¹in tyani li silii²¹² tya'
Dios Jmii²¹ joon jmoo¹o la 'woo¹ jmii¹ la to² tya²
inucwo¹ tya'a. Joon 'in tyiin¹in li silii²¹² do 'áai¹
un'øøi¹³ 'ii. ¹⁶ Joon jo inii²¹²gi wúu¹ wa'a tya²
un'áa¹i jon'gi unjmúui²gi. Jon'gi nii²¹²gi wúu¹ tya'
'yia²¹ jon'gi li²gi tyi² 'yia²¹. ¹⁷ Tsu Jesús, 'in siin¹²
tuntsa' li silii²¹² do, 'in 'á¹ 'ii lawa'a joo'saa²¹ tya'a.
Joon itsajée¹i li náa¹ jmi²¹ 'e cwó¹o juncwii²¹ tya'
tsá². Joon Dios Jmii²¹ iuntyun²¹ jmi²¹ 'e gatoo²¹
unní¹i.

8

Fiin¹ Jesús 'e sello li tí² dyía¹

¹ Joon mo gafiin¹ Jesúś 'e sello do li tí² dyía¹ ga'íi² tii² coon^{'21} tsa² hora fu ñu'fú². ² Joon gamáa¹na 'in dyái¹ ángeles 'in téen²in tyani Dios Jmii^{'21} joon ga'ii^{'21}i la jaain^{'21} la jaain^{'21} coon^{'21} trompeta. ³ Joon gacwéi¹ jaain^{'21}gi ángel joon gajmaa¹a siin^{'12}in ná' altar do. San^{'2} 'ido coon^{'21} ñí³ cwanáa¹ 'e taa^{'13} fuu^{'212} sán². Joon ga'ii^{'21}i fuu^{'212} sán² 'láai² 'e jún² tyani Dios Jmii^{'21}. Joon la jee^{'212} gajún² 'e fuu^{'212} sán² do ni altar lí¹ cwanáa¹ 'e si^{'2} tyani li silih^{'212} do gajma^{'2} 'in ángel do júu³ Dios cwáain¹ tyá' 'e júu³ tyá'² 'e gafaa^{'21}a 'in jmoo¹o la to² tyá'² Dios do. ⁴ Joon 'e júu³ tyá'² do gasoo¹o caan^{'21}mo coon^{'13} unñi² tyá' fuu^{'212} sán² do fu li tyíin¹ Dios Jmii^{'21}. ⁵ Joon 'in ángel do gaunrøøi¹ coon^{'13} jí² coo¹ ni altar do 'e ñí³ tyá' fuu^{'212} sán² joon gapí² ni cwoo^{'13} juncwii^{'21}. Joon ganii^{'21} tá², ga'oón¹on cwaainñá³, galí² jí² 'áai¹ joon gajøø^{'21} 'wó² mo gatoo^{'21} ñí³ do ni 'wó².

Mo ga'iin² trompeta do

⁶ Joon 'in dyái¹ ángeles do gatyaa¹ tyá'² 'e xuuu¹u lúu¹ tyá'a.

⁷ Joon 'in ángel nifu gaxuuu¹u lúu¹ tyá'a joon tsifu gaxuuu^{'21} tsí¹ coon^{'13} jí² sicaai^{'13} jmi¹ ni cwoo^{'13} juncwii^{'21}. Joon catyuumi^{'13} lí¹gi cwoo^{'13} juncwii^{'21} gacoo²o caan^{'21}mo gacoo²o coon^{'13} catyuumi^{'13} lí¹gi jilaa^{'21} 'mó² la joon jon nuu^{'21} røø^{'21}.

⁸ Joon 'in ángel li tí² gái¹ gaxuuu¹u lúu¹ tyá'a joon gaxuuu^{'21} ni jmi¹ñi¹³ lawa coon^{'21} moo^{'21} fee^{'1} 'e coo^{'21} jí². Joon catyuumi^{'13} lí¹gi 'e jmi¹ñi¹³ galí² jmi¹.

⁹ Joon catyuumi^{'13} lí¹gi jileei^{'21} joo^{'21} táai² ná' jmi¹ñi¹³ gajúun²mo. La joon jon barco gafíin²mo.

10 Joon 'in ángel li tí² gaai²¹ gaxuu¹ lúu¹ ty'a
joon jaain²¹ náu¹ feei¹ lí¹i lawa coon jí² taa²¹
gatøø'²¹i fu yá' juncwii²¹. Gatøø'²¹i jee²¹² catyuui¹³
lí¹gi ni jmii²¹ coon¹³ li 'yá² jmii²¹. **11** Joon 'in náu¹ do
sii²¹ 'Oo²¹ Tyi¹. Joon catyuui¹³ lí¹gi jmii²¹ galityi¹.
Joon fúu¹mo tsá² gajúin¹ 'wii¹³ galityi¹ jmii²¹ do.

12 Joon 'in ángel li tí² tyúuin² gaxuu¹ lúu¹ ty'a
joon galiniuu¹i catyuui¹³ lí¹gi ñi¹ la joon jon
catyuui¹³ lí¹gi sii²¹ coon¹³ náu¹ galiniuu¹i. Joon
catyuui¹³ lí¹gi jmii²¹² jo gatí² 'yia²¹ la joon jon li
'woo jo jná² joo²¹gi Sii²¹.

13 Joon gamáa¹na jaain²¹ ángel 'in 'í¹i tuntsa¹
ñu'fú². Joon ganúu³uun jin²in:

—í'Áai¹ fúu² lí¹na 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ mi
xuu¹ 'in gaai²¹ ángeles catyaai²¹² do lúu¹ ty'a!

9

1 Joon 'in ángel li tí² 'ñéei² gaxuu¹ lúu¹ ty'a.
Joon gamáa¹na jaain²¹ 'in líi¹ náu¹ 'in gatøøi²¹ ni
cwoo¹³ juncwii²¹ joon ga'ii²¹i jonñi³ ty'a' too²¹ tyí²
li sityá². **2** Joon ganá¹ 'ido 'e too²¹ tyí² li sityá² joon
ga'yeei²¹ 'unñi² lawa li 'yeei²¹ 'unñi² ty'a' too²¹
horno fee¹. Joon galinuu²¹ ñi¹ coon¹³ tyí² 'wii¹³ 'e
'unñi² do-o. **3** Joon jee²¹² 'unñi² do ga'weei¹ sinii²¹
'in gangi¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹. Joon ga'ii²¹i to²
i'í²¹i tsá² la 'í²¹ ticún³ taain²¹² juncwii²¹. **4** Pe
ga'ii²¹i to² 'e jo lí² 'láa¹a ty'a' nuu²¹ sá² juncwii²¹
jon'gi ty'a' jilaa²¹ 'e røø²¹ jon'gi 'mó² jiin¹³ 'in tsá²
'in jo mo ga'ii²¹i 'e sello do ty'a' Dios Jmii²¹ ty'a'tyí¹i
lí² jmee²¹i 'i. **5** Pe jo cwéei¹ jngaa¹³i 'in tsá² do

jiin¹³ li' i'e¹e tsá² wúu¹ la li mo 'ii²¹ ticún³ tyá' tsá². I'e¹e wúu¹ tsá² ce tsín¹ 'ñéei² sií²¹. ⁶ Joon jee²¹² 'e jmíi²¹² joon ijúuin¹-tsí tsá² xiala ijúun²in pe jo ityíi²¹a. Joon xufiin¹³ 'iin²¹²in júun²in pe 'in 'mó¹ tyá'a intsawíin²mo.

⁷ Joon 'in sínii²¹ do líi¹i la líi¹ cwa² 'in ní-gatyaa¹ tsá² tyá² tyá' 'nii²¹. Joon yá' tyíi¹i si² lawa coon²¹ corona lí¹ cwanáá¹. Joon níi¹i li la li ni² tsañuu¹. ⁸ Tyán² 'in sínii²¹ do jñátyi² tsamí² joon tsí² moojón¹on la li moojón¹ 'yíia² león. ⁹ Tyí² cuerpo tyá' sínii²¹ do ní³ joon mo 'ii¹i joon 'iin² cwáá¹a la 'iin² mo cwiin¹in cwa² fúui¹ jnuu¹ care' tsalíin²in li náá¹ 'nii²¹. ¹⁰ Joon 'in sínii²¹ do tyaan¹ moocúun¹ ticún³. Lí²-i 'í¹i coon¹³ moocúun¹ do. Joon nuu¹³an to² 'ñéei² sií²¹ wa'a jmee²¹i tsá². ¹¹ Joon seein²¹ jaain²¹ 'in tyá² to² 'in sínii²¹ do, 'in ángel tyá' li sityá² tyá² to² 'ii. Joon 'in ángel do sii²¹ Abadón coon¹³ jmíi¹ tsá² Israel joon coon¹³ jmíi¹ griego sii²¹ Apolión. 'E 'øøi²¹-tsí tsá² Apolión do 'in 'íin² jilaa²¹ 'e sá².

¹² Coon¹³ la joon gangíi¹ coon²¹ fa'i³ pe tún²gi fa'i³ ijó¹.

¹³ Joon 'in ángel li tí² jñúui² gaxuu¹ lúu¹ tyá'a. Joon ganúu³un coon²¹ júu³ jó² fu ni altar lí¹ cwanáá¹ 'e tsí³ tyán² moofí³, coon²¹ la coon²¹ tyuu¹³ altar do. 'E altar do si²i tyani Dios Jmíi²¹. ¹⁴ Joon 'e júu³ ganúu³un do tyá' ángel li tí² jñúui² 'in san² lúu¹ joon jin²in 'e júu³ do:

—Láa²-i 'in ángeles tyúuin² 'in táai² si'núui¹³ tyan² jmíi²¹ fee¹ sii²¹ Eufrates.

15 La joon galáai² 'in ángeles tyúun² do 'e tsajngaa'¹³i catyuu'¹³ líi¹gi tsá². Joon tya' jmii²¹² joon nigatyaa¹ 'in ángeles do tyá² tya'a 'e jngaa'¹³i tsá². Joon sijáan¹an hora, jmii²¹², sii²¹, jiin²¹ 'e laai²¹. **16** Joon ganúu³oo jøøi¹³ 'láa² tya'a seein²¹ 'in néei¹ cwa² joon tí² tún² cíein¹³ millones.

17 Gamáa¹na 'in cwa² do lawa'a 'e cí³oo joon 'in néei¹ cwa² do toon²¹²o ñí³ ni tsí¹ joon 'yá¹ 'in¹ yáun² coon¹³ røø²¹ coon¹³ náa². Joon po'tyi² cwa² do li la li po'tyi² león. Joon 'yeei²¹ jí² moo'oo²¹²o coon¹³ unñí¹ coon¹³ azufre. **18** Joon catyuumi¹³ líi¹gi tsá² 'in gajúuin¹ coon¹³ 'e 'nì¹ 'ii¹³ 'e ga'yeei²¹ 'oo²¹² cwa² do. **19** 'In cwa² do jmáa¹a 'nii²¹ tya' tsá² jiin¹³ coon¹³ 'oo²¹²o joon coon¹³ moocúun¹un tsá² moocúun¹un li la líi¹ mií²¹ tsí³ po'tyi¹i joon coon¹³ joon jmoo¹o 'nii²¹ tya' tsá².

20 Pe 'in tsá² catyáai² 'in jo mo júin¹ mo gangóo¹ wúu¹ tya' cwa² do jo gajoo²¹-tsi 'e gó² jmoo¹o. Jo gajoo²¹-tsi un'goo²¹o jileei²¹ espíritu gó² jon'gi gajoo²¹-tsi 'e jo un'goo²¹o dioses tya'a 'in gajmee¹ tsá² 'e lí¹ cwanáa¹ si cwataa²¹ 'ee si ñí³ yáun² 'ee si cuun²¹² 'ee si 'mó² 'ee. Tsá²-a gajmee¹i 'i, joon jo lí² jøø²ø jon'gi lí² núa²un jon'gi lí² ngí¹ tí¹i. **21** La joon jon 'in tsá² do jo gatyui²-tsi 'e jo jngaa'¹³i tsá², jo gatá² 'e jmoo¹o 'e loo¹o la joon jo gatá² 'e fee²¹i tsamí² tya' tsá² xeei²¹. Jo gatá² 'e jmoo¹o 'uun²¹.

10

Gamáa¹na ángel 'in san²an coon²¹ jí² pi¹³

¹ Joon gamáa¹na jaain²¹gi ángel 'in 'gøøi¹³ 'in gajgáa¹i fu ñø'fú². Tyíin¹³in jníi¹ joon coon²¹ cuuntuu²¹ tsí³ yø' tyí¹i. Joon níi¹i jíi¹ la jíi¹ ñi¹. Joon tyøø¹ sili²-i jí². ² Joon san²an coon²¹ jí² pi³ sinii¹³ joon gasi²i tíi² li' tsáa¹ ni jmi'ñi¹³ joon tíi² li' tooin²¹² gasi²i cwoo¹³ tyøøn²¹. ³ Joon ga'oo¹o tá² liili¹ la 'oon¹on 'yia² león. Joon mo ga'oo¹o 'in ángel do joon ga'oón¹on cwaain'ñá³ dyía¹ naa¹³ lawa 'e gafaa²¹o. ⁴ Joon mo ngayuui¹³ ga'oón¹on cwaain'ñá³ dyía¹ naa¹³ do itóón³on ni mo'jí² júu³ ty'a a pe ganúu³uun coon²¹ júu³ jó² fu ñø'fú² jin²in sii²¹i jna:

—'Ma² 'e júu³ 'uuin²¹ ganøø²un mo ga'oón¹on cwaain'ñá³ dyía¹ naa¹³ do. Jo toon¹³on ni mo'jí².

⁵ Joon 'in ángel 'in gamáa¹na siin¹²in ni jmi'ñi¹³ coon¹³ cwoo¹³ tyøøn²¹ gasaa¹³a cwoo²¹o tsáa¹ fu ñø'fú². ⁶ Joon ga'ée¹³mo Dios 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo 'in gajmaa¹a ñø'fú² coon¹³ po³ juncwii²¹ coon¹³ jmi'ñi¹³ coon¹³ jilaa²¹ 'e sá². Ga'ée¹mo, gajin²in:

—Jo 'ee l'ihi²¹²gi; ⁷ tsø mi tí² 'ii²¹ ixøø¹u ángel do li tí² dyái¹ joon itsé¹mo júu³ 'úuin² ty'a' Dios 'e gacwo²o Dios tsá² ty'a a 'in gacwoo¹o júu³ tyø² ty'a a calii.

⁸ Joon 'e júu³ ganúu³uun jó² fu ñø'fú² gajin²in gasii²¹i jna tún¹:

—Cwotyán² 'e jí² san² 'in ángel siin¹²in ni jmi'ñi¹³ coon¹³ cwoo¹³ tyøøn²¹.

⁹ Joon gangó³oo li siin¹²in 'in ángel do joon gamí³ii 'e jí² pi³ 'e san²an. Joon gacwo¹o jna. Joon jin²in sii²¹i jna:

—Jun³ 'e jí² lo, joon fíin¹³'in joon níi¹³'in joon iliróo² ná' óo¹³'o la róo² to² pe mi tísii¹³ ná' tuu¹'u ilityi¹.

¹⁰ Joon gacón³oon 'e jí² pi³ san²an ángel do joon gaffíin³iin, ganíi²¹iin. Joon ná' óo³oo galiróo² la róo² to² pe mo ngayuui¹³ ganíi²¹ii galityi¹i ná' tu³uu.

¹¹ Tsifu gajin²'in sii²¹i jna:

—'Ná¹ cwocwo²'o júu³ tyá² tya' Dios cwáain¹ tya' tsá² fúui¹ la joon cwáain¹ tya' naciones xiai²¹. Joon la caain²¹ li faa²¹ tsá² jmíi¹ xiai²¹ joon tyani róøi¹³ 'ná² cwo²'o júu³ tya' Dios.

11

*Gamóo³oo 'ee ilí² tya' gáí¹ tsá² 'in cwoo¹o júu³ tya'
Dios*

¹ Joon gacwo¹o jna ca'no' tó² 'e tya¹ tsá² 'ii²¹ joon jin²'in sii²¹i jna:

—Ráan²u, tya¹ 'ii²¹ tya' inuu cwo¹ fee¹ tya' Dios Jmii²¹ coon¹³ ni altar. Un'íi²in jíi¹ti taai² un'goo²¹'o Dios inuu cwo¹ do. ² Pe jo tya¹ 'ii²¹ 'in'yíia² cwo¹ tsá² tya' tsá² seein²¹ li wíin² 'in jo líi¹ tsá² Israel. Joon 'in tsá² seein²¹ wíin² do i'láa¹a tya' 'e fuu²¹ li cwai¹³ lo ce tsín¹ tunlái¹ sii²¹ tsi gáí¹. ³ Jna-a isíi³na gáí¹ tsá² tyiia 'in faa²¹a cwáain¹ tyiia ce tsín¹ 'ní¹ jiin²¹ tsi ca'no'. Joon 'in tsá² gáí¹ do ityi²i 'mí² lí¹ tyiia²¹².

⁴ Joon 'in gáí¹ tsá² tyiia do líi¹ tún² 'mó² olivo joongi líi¹ tún² ñí³ taa¹³ cera 'e táan² tyani Dios Jmii²¹ 'in tyá² to² juncwii²¹. ⁵ Joon wa 'iin²¹²in tsá² 'lá¹ tya' 'in gáí¹ tsá² do i'yei² jí² moo'oo²¹²'o, joon injúun¹in coonti jilee²¹ 'in 'eei¹ 'ii. Joon coon¹³ la

joon ijúun¹in jileei²¹ 'in 'iin²¹²in 'lá¹ ty'a'a. ⁶ Joon 'in tsá² gái¹ do lí²-i tyá² to² wa'a jo jó² jmí¹ la 'íi²¹² ifaa²¹a cwáain¹ ty'a' Dios la joon lí²-i tyá² to² lijmi¹ jmíi²¹. Joon doñi'ee 'ii²¹ 'iin²¹²in lí²-i 'e¹e tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'láai² 'ii¹³ jmoowúu¹.

⁷ Pe mo gatsín¹ cwoo¹o 'in gái¹ tsá² do júu³ ty'a' Dios 'in joo²¹ 'líii¹³ 'in gacwo'íi¹i li sityá² do itéen¹in coon¹³ 'in gái¹ do joon ilii¹i 'ido ijngaa¹³mo 'in 'líii¹³ 'in tsá² gái¹ do. ⁸ Joon 'in gái¹ 'líi²¹² do ityiaa²¹ jee²¹² 'ná¹ fuu²¹ fee²¹ li gateen¹in Ña'ñá¹u' Jesú^s tsaa¹ crúu¹³ ty'a'a. Mo líii¹³ unsii²¹ tsá² 'e fuu²¹ do Sodoma si Egípto 'ee mo 'iin²¹²in jmaa¹a júu³ 'e gó² gajmaa¹a 'in tsá² néei¹ do ty'a' Jesú^s. ⁹ Joon jee²¹² 'ni¹ jmíi²¹² tsi catyaai¹ ñi¹ 'in tsá² seein²¹ la caain²¹ juncwii²¹, 'in faa²¹a jilaa²¹ nii² jmíi¹, 'in néei¹ la caain²¹ fuu²¹ coon¹³ jilaa²¹ nii² tsá² ijøø²i 'in gái¹ 'líi²¹² do tsá jo cwoo¹i wa'a tsa'áai¹³ tsá² 'ii. ¹⁰ Joon 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ ijmáa¹a jløø¹³i 'e gajúin¹ 'in tsá² gái¹ do 'in cwoo¹o júu³ tyá² ty'a' Dios Jmii²¹. Jløø¹³mo 'áai¹ ca gacwo¹o ruu²¹i 'e 'yaai¹-tsi la jaain²¹ la jaain²¹. Tsá 'in gái¹ tsá² do gauntyíi²in tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon¹³ júu³ tyá² gacwoo¹o. ¹¹ Pe mo gatsín¹ 'ni¹ jmíi²¹² tsi catyaai¹ ñi¹ gaunjiin²¹in Dios tún¹ 'in tsá² gái¹ nijúin¹ do joon jmaa¹a teen¹in. Joon gafuu¹³mo jileei²¹ 'in gango¹. ¹² Joon tsifu ganúu²un 'in tsá² gái¹ do coon²¹ júu³ tá² jó² fu ñá'fú² 'e jin²in:

—Ñilíin²naa' fu yá' lo.

Joon gasóo²o jee²¹² coon²¹ jní¹ fu yá' ñá'fú² la nii²¹²i 'in 'eei¹ 'ii. ¹³ Tsifu joon gajøø²¹gon 'wó² lí¹

joon catyuui¹³ jee²¹² dyá² tsa^{'2} 'e fuu²¹ do ga'ín²
 joon dyía¹ mil tsá² gajúin¹ mo gajøø^{'21} 'wó² do.
 Joon 'in tsá² catyáai² do 'in gasáai¹ 'e fuu²¹ do
 gafoo^{'13}mo joongi gaun'goo²¹o Dios Jmii^{'21} 'in tyíin¹
 ñufú².

¹⁴ Coon^{'13} la joon gangíi¹ fa'i³ li tí² tún² pe jo la
 'íh²¹² jó¹ fa'i³ li tí² 'ni¹.

Xuuu¹ u Ángel lúu¹ tya'a li tí² dyá¹-i

¹⁵ Joon gaxuuu¹ u 'in ángel li tí² dyái¹ lúu¹ tya'a.
 Joon gafaa^{'21}a júu³ tá² jó² fu ñufú² 'e jin^{'2}in:

Jilaa^{'21} to² sá² juncwii^{'21} galí²-i ilí² tya' Ña'ñu^{'1} u'
 Dios coon^{'13} 'in gasii^{'21}in Dios 'in gajmaa¹a
 tiin^{'13} tsá² 'in sii^{'21}Cristo;

joon 'íh 'in tyuuu¹ to² coon^{'21} tøø²mo.

¹⁶ Joon 'in dyiiatyúuin² tsacøøi^{'13} 'in néei¹ li sili^{'212}
 tya'a tyani Dios Jmii^{'21} gajmaa¹a 'in tuu^{'21}i jun^{'2}un
 ni 'wó² 'e un'goo²¹o Dios Jmii^{'21}. ¹⁷ Joon gajin^{'2}in:
 Cwóo^{'13}o'o 'nu 'má¹u'u, Ña'ñu^{'1} u' Dios tyii'i, 'in lí²
 jmá¹ jilaa^{'21} 'e 'iin^{'212}in.

Seen^{'21}mo'o ca la mo jée¹, joon seen^{'21}mo'o la no,
 joon iñi^{'3}i.

Cwóo^{'13}o'o 'má¹u'u tsu niga'ú²u to² fee^{'1} tysi'i.
 Joon 'láa² 'wii^{'212} tyuuu¹ to².

¹⁸ Tsá² taain^{'212} juncwii^{'21} nigajmaa¹a 'nii^{'21}-tsi tysi'i
 pe la no gatí² 'íh^{'21} 'e jo ta^{'2}gí² 'e la jmoo¹o tsá².
 Nigati² 'íh^{'21} ijmaa²a 'íh^{'21} tya' 'e gó² 'e nigajmaa¹a
 'in nigajúin¹.

Joon icwo^{'21}o tsá² tysi'i 'in gafaa^{'21}a cwáain¹ tysi'i 'e
 tíh²i.

Joon jileei²¹ 'in tsaa¹-tsi 'nu, jileei²¹ 'in un'goo²¹_o
 'nu i'ii²¹i 'e tíii² la tsá² feei¹ tiin¹³ la tsá²
 'wéi¹.

Joon i'íin¹u'u 'in 'láa¹ juncwii²¹.

¹⁹ Joon ganó¹ cwo¹ fee¹ tyá' Dios Jmii²¹ 'e si'
 ñu'fú². Joon gamóo³oo cwóo¹ taa¹³ júu³ ga'ii¹ Dios
 coon¹³ tsá² tyá'a tsi inu cwo¹ do. Joon galí²
 jí² cwaain'ñá³, ganii²¹, gatyiiia²¹ cwaain'ñá³, joon
 gajøø²¹ 'wó² joon gaxu²¹ tsí¹ liili¹.

12

'In tsamí² coon¹³ 'in mií²¹ líii¹'

¹ Joon galí² coon²¹ li² 'e fee¹ 'áai¹ fu yu' ñu'fú²:
 lawa jaain²¹ tsamí² tyi²i 'mí² 'e li la líi¹ ñi¹ joon
 'wii²¹² tíii¹ 'íi¹ si²¹. Joon 'u² tyí¹i si² coon²¹
 corona taain²¹² dyatuuin¹ nu¹. ² Joon 'in tsamí²
 do tyéen¹in yu²¹. Joon 'oo¹o coon¹³ wúu¹ 'e
 nii²¹i mo galiseein²¹ yu²¹ do. ³ Joon coon²¹gi
 li² galí² tún² fu yu' ñu'fú²: lawa jaain²¹ mií²¹ líii³
 yúuin² 'in sá² dyí¹ po'tyi². Joon tsí³ dyá² mooffí³
 joon jmai² coon²¹ corona taa¹³ tyí¹i. ⁴ Joon
 gaunraan¹³in catyuumi¹³ líii¹gi nu¹ si² ñi¹³ ñu'fú²
 coon¹³ moocúun¹un joon gadyee¹³i fu ni cwoo¹³
 juncwii²¹. Joon 'in mií²¹ líii³ do gajaan¹an tyani
 'in tsamí² 'in tíli² liseein²¹ yu²¹ tyá'a icuu²¹i tsifu
 mi liseein²¹ yu²¹ tyá' 'ido. ⁵ Jooon galiseein²¹
 jaain²¹ xuui²¹² tsañu¹ tyá' 'in tsamí² do. Joon
 'in xuui²¹² do ityu² to² 'ii jilaa²¹ naciones sá²
 juncwii²¹ coon¹³ coon²¹ 'íi¹³ 'e lí¹ ñi³. Joon tsifu-u
 gasaa²¹i Dios yu²¹ tyá' tsamí² do fu li tyíin¹in li

sili²¹² do. ⁶ Joon 'in tsamí² do gacwiin¹o fu coon²¹ li jo 'in tsá² taain²¹². Do-o nigatya¹ Dios tyá² tya'a ilicwo¹ 'ido 'e dø¹ø ce tsín¹ 'ni¹ jiin²¹ tsí ca'no'.

⁷ Mo ngayuui¹³ joon ganá¹ 'nii²¹ fu ñu'fú². Joon 'in ángel 'in tyiin²gi sii Miguel coon¹³ ángeles tya'a catyáai² gateén¹in coon¹³ 'in mii²¹ 'liii¹³. Joon 'in mii²¹ 'liii¹³ do coon¹³ 'ii¹³ tya'a gateén¹in coon¹³ 'in ángeles tyúi¹ ⁸ pe jo galí² 'in 'liii¹³. Joon jo lisá² 'aan³ tya'a fu ñu'fú². ⁹ Joon coon¹³ la joon ga'wóo²i 'in mii²¹ 'liii¹³ do fu ñu'fú². 'In mii²¹ 'liii¹³ do sii²¹o jon 'in 'liii¹³; sii²¹o jon Satanás. Ca la mo 'wiin²¹² gacón² 'in mii²¹ 'liii¹³ do tsá² taain²¹² juncwii²¹ tóo². Joon gapíi²in Dios 'in mii²¹ 'liii¹³ do ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'ii¹³ tya'a.

¹⁰ Joon ganúu³uun coon júu³ tá² jó² fu ñu'fú² 'e jin²in:

—Nigati² 'ii²¹ ijmá² Dios tiin¹³ tsá². Ti li liñii¹ tsá² Dios 'in fee¹mo 'ii. Ityu²u Dios tyi' to². Gatí² 'ii²¹ i'ii²¹i Cristo to² tya'a. Tsu Dios gatyii¹i fu ñu'fú² 'in niga'nii¹i la 'woo¹ jmii¹ tyani Dios 'in jai¹² líii² Cristo. ¹¹ Joon galí²i 'ido coon¹³ jmi¹ gatún³un tya' Jesús 'in líii¹ Cordero tya'a. Galí²o joon 'wii¹³ júu³ tya'a 'e nigajin²in xiiala gajmaa¹a Jesús tiin¹³ tsá². Joon jo 'goo²¹o wa'a júuin² 'wii¹³ júu³ tyá² tya'a. ¹² 'Wii¹³ joon jmaa²aa' jløø³naa' jileei²¹ 'naa' 'in néei¹ ñu'fú². Pe fúu² 'naa' 'in taain²¹² ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'in taain²¹² ñu 'jmi¹ñi¹³ tsu 'in 'liii¹³ gajgaai¹ jee²¹² 'naa' joon tyíi²in 'áai¹ tsu ñi¹o 'e jo wóo² lí² jmáa¹a 'e 'iin²¹²in jmáa¹a.

¹³ Joon mo galili²i 'in mii²¹ 'liii¹³ do 'e nigapíi²in Dios 'ii fu juncwii²¹ joon nga'óø¹³mo 'in tsamí² do

'in galiseein²¹ xuui²¹² tsañuu¹ ty'a'a. ¹⁴ Pe Dios gacwoo¹o ga'yá³ cwáa¹ mii²¹ feei¹ ty'a' 'in tsamí² do joon ili¹i fu li jo 'iin tsá² seein²¹ li sá² 'áan³ ty'a'a. Lí² cwó² Dios 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no' 'e dø¹ø 'in tsamí² do. Do-o táain² wíin² li jo ngí¹ 'in mii²¹ 'líii³ do. ¹⁵ Joon 'in mii²¹ 'líii³ do gaxuu¹u gajmaa¹a lawa coon²¹ jmii²¹ fee¹ 'yeei²¹ 'oo²¹²o wa ilicaain²¹ 'in tsamí² do coon¹³ jmii²¹ 'yeei²¹ 'oo²¹²o. ¹⁶ Pe ni cwoo¹³ 'wó² gauncoo¹³o 'in tsamí² do joon ga'gíi²¹ ni 'wó² do joon do-o gayuun²¹ jmii²¹ 'e gaxuu¹u 'in mii²¹ 'líii³ do. ¹⁷ Mo galí² la joon, joon 'in mii²¹ do líili¹gi tyíi²in ty'a' 'in tsamí² do joon gangóo¹ ngatíin¹in coon¹³ 'in jún² ty'a' 'in tsamí² do 'in catyáai²gi. Joon 'in jún² ty'a' 'in tsamí² do líi¹i tsá² jmoo¹o la to² tyu² Dios, 'in jmoo¹o júu³ jilaa²¹ 'e nigajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² ty'a'a.

13

Máa¹na gái¹joo²¹ 'líii³

¹ Joon gajmáa³aa siin¹³na ni tsáa² tí² jmí'ñi¹³ joon gamáa¹na jaain²¹ joo²¹ 'líii³ 'in ga'yeei²¹ jmí'ñi¹³ do. Joon 'in joo²¹ 'líii³ do tí² dyía¹ mootyi² joon tsí² dyá² mooffí³. Taa¹³ jmai² coon²¹ corona la coon²¹ moofí³. Joon la coon²¹ mootyi² do toon²¹² coon²¹ e gó² faa²¹ ty'a' Dios. ² Joon líi¹i la líi¹ 'yia² tí³ 'in joo²¹ 'líii³ do joon li tíi¹i la li tii² oso. Joon 'oo²¹²o li la li 'oo²¹² 'yia² león. Joon 'in mii²¹ 'líii³ do gacwo¹ 'ido wa'a pí² ty'a' coon¹³ 'áan³ ty'a'a. Gacwó² 'ido jon to² fee¹. ³ Joon coon²¹ mootyi² ty'a' 'in joo²¹ 'líii³ do sicwuu²¹ ca la li' ijúun²in. Pe 'e mootyi² do li

sicwuu²¹ do ga'loo¹o. Joon ganga'goo²¹-tsi jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹. ⁴ Joon gaun'goo²¹o tsá² 'in mii²¹ 'liii³ do tsu 'ii-o gacwo¹o 'in joo²¹ 'liii³ do to² 'e 'oo¹o. Un'goo²¹ tsá² jon 'in joo²¹ 'liii³ do jin²in:

—Jo 'in seein²¹ la lí¹i 'in joo²¹ 'liii³ no. Joon, ¿'in lí² tín² coon¹³ 'ii?

⁵ Joon ga'yeei²¹ 'oo²¹²o júu³ jloo³ joongi júu³ gó² tya' Dios. Joon ga'ii²¹i to² tya'a ca tsín¹ 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no'. ⁶ Joon 'in joo²¹ 'liii³ do gafaa²¹a 'laa²¹ tya' Dios joongi faa²¹a 'laa²¹ tya' 'e sii²¹ Dios. Faa²¹a 'laa²¹ jon tya' li tyíin¹ Dios coon¹³ jileei²¹ 'in taain²¹² nufú². ⁷ Joon gacwóo¹i 'e jmá¹ 'nii²¹ tya' 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios ca galí²o. Ga'ii²¹i 'in joo²¹ 'liii³ do 'e lí² tyu² to² jilaa²¹ nii² tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon¹³ jilaa²¹ fuu²¹ coon¹³ jileei²¹ 'in faa²¹a jmíi¹ xia' fu la 'uí³ juncwii²¹. ⁸ Joon jileei²¹ tsá² 'in jo taain²¹² ni jí² tya' Jesús 'ii 'in gaun'goo²¹o 'in joo²¹ 'liii³ do; ca la mo 'wiin²¹² garóon¹ juncwii²¹ jo taain²¹² 'in tsá² do ni jí² do li taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Joon lí¹i 'in Jesús do Cordero 'in najúin¹.

⁹ Joon wana tsí³ tsá² loocwóo¹o, cwonuuu¹uñ. ¹⁰ Wana 'in tsá² tsajéei¹ tsá² 'nuñí³, 'nuñí³-i jon itsajéei¹ tsá² 'ii. La joon jon wana jngaaí¹³ tsá² tsá² coon¹³ ñijlí²-i, coon¹³ ñijlí²-i joon ijngai² tsá² 'ii. Tsu 'wii¹³ joon 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios 'ná² taain²¹² tá²-tsi joon jai² lí²i.

¹¹ Mo ngayuui¹³ joon gamáa¹na jaain²¹gi joo²¹ 'liii³ 'in ga'yeei²¹ ni 'wó². Tsí³ túñ² moofi³ la tsí³ moofi³ joo'saa²¹ xuui²¹². Pe faa²¹a 'ido la faa²¹ 'in mii²¹ 'liii³ do. ¹² 'Oo²¹²o jilaa²¹ to² tya' 'in joo²¹

'líii³ nifu. Joon 'in joo²¹ 'líii³ li tí² gái¹ gajmaa¹a gaun'goo²¹o tsá² taain²¹ juncwii²¹ 'in joo²¹ 'líii³ nifu 'in ga'loo¹ coon²¹ mootyí¹i li sicwuu²¹ la li' ijúun²in. ¹³ Joon 'in joo²¹ 'líii³ li tí² gái¹ do gajmaa¹a li² fee¹ 'áai¹. Ca gajmaa¹a jalí² jí² yu' juncwii²¹ joon gaxuu²¹ fu ni 'wó² la jóø² tsá² gajmaa¹a 'in joo²¹ 'líii²¹ do. ¹⁴ Joon coon¹³ li² 'e gajmaa¹a 'in joo²¹ 'líii³ li tí² gái¹ do tyani 'in joo²¹ 'líii³ nifu gacón²on tsá² taain²¹ juncwii²¹ tóo². Joon 'in joo²¹ 'líii³ li tí² gái¹ do gatyu²u to² tsá² wa'a jméi² 'ido jaain²¹ 'in líii¹ la líii¹ 'in joo²¹ 'líii³ sicwuu²¹ coon¹³ ní³ pe jiin²¹o. ¹⁵ Joon 'in joo²¹ 'líii³ li tí² gái¹ do gajmaa¹a jiin¹ 'in gajmee¹in tsá² 'in líii¹ la líii¹ 'in joo²¹ 'líii³ nifu. Ga'láa² 'wii²¹ gafaa²¹a 'in joo²¹ 'líii³ gajmee¹in tsá². Joon gajngaa¹³i jileei²¹ 'in jo gaun'goo²¹o 'ii. ¹⁶ Joon gatyu²u to² 'e líin²in tsá² li² cwoo²¹o tsáa¹ si tyá'tyi² 'ee. Jilee²¹mo xøfin¹³ tsá² 'wéei¹ si tsá² tyiin² 'ee, si tsá² sá² cuu² si tsá² tañii² 'ee, si tsá² jmoo¹o to² 'ña'a si tsá² jmoo¹o to² tyá'tsá² xeei²¹ 'ná² líin²in 'eli² do. ¹⁷ Tsu wana jo tyaan¹ tsá² 'e li² do si nombre tyá' 'in joo²¹ 'líii³ do jo lí² ló³ tsá² 'ee 'níi¹in joon jo lí² 'níi¹in tsá² 'e 'níi¹i. ¹⁸ 'E li² do li la li coon²¹ número. Jon wana jmíi¹-tsi tsá² lí²-i un'í² tsá² 'e número tyá' 'in joo²¹ 'líii³ do tsu número tyá' tsañuu¹ do. 'E número do tí² seisciento sesenta y seis.

14

Núu³uun 'øø¹ø 'in 144,000 tsá²

1 Mo ngayuui¹³ joon gajóø³øø joon gamáa¹na Jesús, 'in líii¹ Cordero, siin¹³in ni moo²¹ sii²¹ Sión. Joon téein² coon¹³on coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunlo¹ tyán² mil tsá². Joon 'in tsá² tyaan¹an tya'tyíi¹i 'e sii²¹ Cordero coon¹³ 'e sii²¹ Jmii²¹. **2** Joon ganúu³uun 'e 'iin² 'e jó² fu ñu'fú², 'iin² la 'iin² li 'yu jmii²¹ 'láai¹ li¹. 'Iin² lawa mo 'oon¹on cwaain'ñá³ tá² li¹. Fúu¹³mo ti¹ téein² poo²¹o tuntuu²¹ tya'a. **3** Joon 'øø¹ø coon²¹ canto 'múui² tyani li silih²¹² li tyín¹ Dios joongi tyani 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ coon¹³ 'in tsacøøi¹³ do. Joon jiin¹³ jaain²¹ jo lí² litíii² 'e canto do jiin¹³ 'in coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunlo¹ tyán² mil tsá² do lí² litíii² 'e canto do. 'In tsá² do 'in nigajmaa¹a Dios tiin¹³in jee²¹² tsá² taain²¹² juncwii²¹. **4** Ido 'in jo 'ee nigaláa¹ coon¹³ tsamí². Jmai² 'in tyún¹mo 'ii, joon ngii¹o coon¹³ Jesús doñixia' fu tsalíin²mo. Gauntiin¹³ Jesús 'ii jee²¹² tsá² 'e líin²in lawa coon²¹ fa¹ tya' Dios Jmii²¹ nifu joongi tya' 'in Cordero do. **5** Jiin¹³ coon²¹ júu³ tajuu²¹ jo gasíii¹ 'ido. Joon jiin¹³ coon²¹ tsaa² jo røøi²¹ tyani Dios.

Júu³ ga'ii¹i gaai²¹ ángeles

6 Joon gamáa¹na jaain²¹gi ángel 'in ga'øøi² tuntsa¹ ñu'fú². Joon 'in ángel do tyaan¹an júu³ 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo tya' xiiala tiin¹³ tsá² juncwii²¹. Jajmaa¹³a tsá² júu³ jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹; jilaa²¹ nii² tsá² 'in faa²¹a jilaa²¹ nii² jmií¹, 'in néei¹ la coon²¹ fuu²¹. **7** Joon jin² 'in ángel do coon¹³ coon²¹ júu³ tá²:

—Cwo'gøø²¹moo' Dios. Jóø²oo' 'in feei¹ 'áa¹mo 'i-i joon nigati² 'ii²¹ ijmáa¹a 'ii²¹ tya' tsá².

Cwoun'goo²oo' 'in nigajmaa¹a ñufú² coon¹³ ni
cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ jmi¹'ñi³ coon¹³ li 'yá²
jmi²¹.

⁸ Joon mo ngayuui¹³ gafaa²¹a 'in ángel do
jaain²¹gi ángel gafaa²¹a jin²in:

—Jøø²øø', tyaan²aan' cwáain¹. 'In tsá² néei¹ Ba-
bilonia, 'e fuu²¹ fee¹ li¹, niga'aa¹a fa'ii²¹ 'áai¹ tsü
niga'e²e tsá² néei¹ la caain²¹ fuu²¹ 'e ungoo²¹o
dioses 'in jo la jai¹².

⁹⁻¹⁰ Joon jaain²¹gi ángel gacwéei¹ joon gati²
gaai²¹. Joon gafaa²¹a coon¹³ júu³ tá² jin²in:

—Jileei¹²¹ 'in un'goo²¹o 'in joo²¹ líii³ do i'e²e
Dios Jmii²¹ 'ii wúu¹ 'áai¹. La joon jon inii²¹ wúu¹
jileei¹²¹ 'in un'goo²¹o 'in gajmeei¹ tsá² 'in líi¹i la
líi¹ 'in joo²¹ líii³ do si líin²in 'e li² do tyatyi² si
cwoo²¹ 'ee. Joon mi tí² joon jo feei¹gi-tsi Dios
coon¹³ 'in tsá² do, jmai¹² 'e 'nii¹²¹-tsi. Joon inii²¹
wúu¹ 'áai¹ coon¹³ jí² coon¹³ azufre. Tyani ángeles
tya' Dios joongi tyani Jesús, 'in sii²¹o jon Cordero,
inii²¹ ido wúu¹. ¹¹ Joon 'e wúu¹ inii²¹ do 'e li la li
coon²¹ unñi² 'e soo¹o coon²¹ tøø²mo. Jo sá² wa'a
'ii¹²¹ 'woo²¹ tya'a 'in gaun'goo²¹o 'in joo²¹ líii³ do si
gaun'goo²¹o 'in gajmeei¹ tsá² 'in líi¹i la líi¹ 'in joo²¹
líii³ do 'ee. La 'woo¹ jmii¹ jo sá² wa'a 'ii¹²¹ 'woo²¹o
tya'a 'in líi¹i li² tya' 'in joo²¹ líii³ do. ¹² Tsü 'wii¹³
joon 'ná¹-a jmáa¹a taa²¹-a jileei¹²¹ 'in tsaa²-tsi Dios
Jmii²¹, jileei¹²¹ 'in jmoo¹o la to² tyü² Dios joon ja'mo
líi² Jesús.

¹³ Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jó² fu ñufú² 'e
jin²in sii²¹i jna:

—Taan¹ ni mo'jí² 'e júu³ lo: “Jløø³mo jileei²¹ 'in jai² líii² Ña'ñu¹u' Jesús mi júun²in. Jløø³mo nano la joon li ngóo¹gi.” “Jo¹o”, jin²in 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tsu i'i²¹ 'woo²¹o tsá² to² tya'a joon jilaa²¹ to² tya'a 'e gajmaa¹a jo 'íin²-tsi Dios.

Mo gacóon¹ ángeles 'e garoo²¹ fu juncwii²¹

¹⁴Joon gajóo³øø joon gamóo³oo coon²¹ jníi¹ taa²¹ joon ni jníi¹ do tyíin¹ jaain²¹ 'in líi¹i la líii¹ jón¹ tsuñuu¹. 'Yu goon corona tyíi¹i joon san²an coon²¹ ñijlí²-i tuu²¹ 'e 'má¹. ¹⁵Joon gacwo^{'ii¹} jaain²¹gi ángel inuu cwo¹ fee¹ si² ñu'fú² do, joon 'in ángel do gajin²in coon¹³ júu³ tá² si²¹i 'in ángel tyíin¹ ni jníi¹ do:

—Tyíin¹³ ñijlí²-i tuu²¹ tyi'i joon cóon¹³on 'e garoo²¹ tyi'i tsu gati² 'ii²¹ 'e galitýu²-u 'e garoo²¹ juncwii²¹.

¹⁶Joon 'in tyíin¹ ni jníi¹ do 'e gatyíin²¹in ñijlí²-i tuu²¹ tya'a juncwii²¹ joon gacóon¹on 'e garoo²¹ juncwii²¹.

¹⁷Joon jaain²¹gi ángel gacwo^{'ii¹} 'e cwo¹ si² ñu'fú² do. Saan²¹an jon coon²¹ ñijlí²-i tuu²¹ 'e 'má¹. ¹⁸Joon gacwo^{'ii¹} jaain²¹gi ángel ni altar 'in tyu² to² ji². Joon gafaa²¹a coon¹³ júu³ tá² gasii²¹i 'in ángel do 'in saan²¹an ñijlí²-i tuu²¹ 'e 'má¹ jin²in:

—Tyíin¹³ ñijlí²-i tuu²¹ tyi'i 'e 'má¹. Tyíin²¹an 'e cwaain²¹ mi³ wuunjøø¹³ 'e garoo²¹ tyi'i 'e sá² juncwii²¹ tsu gafuu²u.

¹⁹Joon 'in ángel do gatyíin²¹in ñijlí²-i tuu²¹ tya'a fu juncwii²¹. Joon gacoon²¹o mi³ wuunjøø¹³ 'e sá²

juncwii²¹ joon gato² o tsi coon²¹ liníui¹. 'E 'øøi¹²¹-tsi tsá² i'e²e Dios tsá² wúu¹ 'áai¹. ²⁰Joon ganíui¹ 'e mi³ do li¹ co' fuu²¹ do. Joon lawa jmi¹ gatoon²¹ li ganíui² 'e mi³ do. Joon galí² jmi¹ do lawa'a la li ngóo¹ jmii²¹ ti² cwó² 'ni¹ cíein¹³ kilómetros gangóo¹ jmi¹ do li náa¹ fuu²¹ do. Joon 'o² 'e jmi¹ do jiin¹³ la ñíi² 'íi¹ 'oo²¹² cwa² mo 'yü freno 'oo²¹² o.

15

Lawa dyái¹ ángeles 'in tyán¹ fa'i³ li gatséi¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹

¹ Joon gamóo³ oo coongi li² fee¹ fu ñü'fú². 'Áai¹ tsa'goo²¹-tsi tsá² 'wii¹³ 'e li² do. Gamáa³na dyái¹ ángeles 'in tyán¹ fa'i³ li gatséi¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹. Joon coon¹³ 'e dyía¹ fa'i³ do gajeen²¹ mo 'nii²¹-tsi Dios.

² Joon gamóo³ oo lawa coon²¹ jmi¹ ñíi¹³ la li si³ sicaai¹³ ji². Joon téein² ni jmi¹ ñíi¹³ do 'in jo galí¹i 'in joo²¹ líii¹³ do tya'a. Jo gaun'goo²¹ o 'in tsá² téein² do 'in nigajmeei¹ tsá² 'in líi¹i la líii¹ 'in joo²¹ líii¹³ do jon'gi ga'ii²¹i li² tya' 'in joo²¹ líii¹³ do. Joon 'in tsá² do téein² ni jmi¹ ñíi¹³ do san²an tuntuu²¹ 'e gacwo² Dios 'ii. ³ Joon ga'øø¹ø 'in tsá² do coon²¹ canto tya' líii²¹² Moisés 'in gajmaa¹a la to² tyü² Dios joongi ga'øø¹ø canto tya' Jesús, 'in líii¹ Cordero, 'e jin²in: Fee¹ joon 'ya²gi jilaa²¹ 'e gajmaa²a, Ña'ñü¹ü' Dios. Jiin¹³ 'nü-ü li² jmaa²a jilaa²¹ 'e 'iin²¹²u'un. Coon²¹ tsáa¹ joongi 'e la jai² 'e fu¹ tyi'i. Røøi¹³ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'nü. ⁴Jiin¹³ jaain²¹ jo seein²¹ wa'a jo 'gii²¹i 'nü, Ña'ñü¹ü',

jilee²¹mo iunfee¹i 'nah.

Jiin¹³ 'nah-ah 'in tyú¹mo.

Joon jilee²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ jalín²
un'goo²¹o 'nah.

Nigacón²o cwáain¹ 'e røø²¹ jilaa²¹ 'e jmoo²¹o.

⁵ Mo ngayuui¹³ joon gajóø³øø joon gamóó³oo
ganó² 'e cwo¹ si² ñah'fú² li si'mó² 'e cuun²¹² toon²¹²
ley do. ⁶ Joon ga'wooi²¹ dyái¹ ángeles 'e cwo¹ do.

Joon 'in dyái¹ ángeles do tyaan¹an dyía¹ nii² fa'i³.
Joon tyi²i 'in ángeles do sii³in taa²¹ ji*í*¹ lí¹ 'mí²
sii²¹ lino. Joon si'ñah¹ nitsí¹ 'e lí¹ jmai² cwanáá¹.

⁷ Joon jaain²¹ jee²¹² 'in joo²¹ jiin¹ do gacwo¹o
jmai² coon²¹ 'ú¹ pi³ lí¹ cwanáá¹ 'in ángeles dyái¹
do. Joon røøi²¹ tya' jilaa²¹ wúu¹ i'e²e Dios tsá² 'e 'ú¹
pi³ do. Joon Dios do seein²¹ coon²¹ tøø²mo. ⁸ Joon
'e cwo¹ do garøi¹ coon¹³ 'e 'ya²gi la joon coon¹³
to² 'e 'oo¹o Dios. Lawa unñi² 'e garøi¹ 'e cwo¹ do.
Joon jiin¹³ jaain²¹ jo lí² tsataai² inah cwo¹ do ca mo
gatséi¹ 'e dyía¹ fa'i³ tyaan¹an 'in dyái¹ ángeles do.

16

Lawa 'ú¹ pi³ tyaan¹an fa'i³

¹ Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ tá² jó² fu inah cwo¹
joon gajin²in sii²¹í 'in dyái¹ ángeles do:

—Cwolín²naa', cwo'íi¹naa' 'e fa'i³ tya' Dios 'e
taa¹³ 'ú¹ pi³ tyii' ni cwoo¹³ juncwii²¹.

² Joon 'in ángel nifu nga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a ni
cwoo¹³ juncwii²¹ joon ga'yée²i juu²¹ 'lii¹³ tya'
jilee²¹ 'in nigaii²¹i li² tya' 'in joo²¹ 'lii¹³ do si 'in
nigaun'goo²¹o 'ee 'in gajmee¹i tsá² 'in lí¹i la lí¹i 'in
joo²¹ 'lii¹³ do.

³ Joon 'in ángel li tí² gái¹ nga'íi¹in 'ú³ pi³ ty'a'a ni jmiⁱ'ñi¹³ joon jmiⁱ'ñi¹³ galí¹ la li jmi¹ ty'a' 'lìi²¹². Joon gajún¹mo jileei^{'21} joo^{'21} táai² jmiⁱ'ñi¹³.

⁴ Joon 'in ángel li tí² gaai^{'21} nga'íi¹in 'ú¹ pi³ ty'a'a ni jmiⁱ'ñi²¹ coon^{'13} ni li 'yá² jmiⁱ'ñi²¹ joon galí¹ jmi¹. ⁵ Joon ganúu³uun 'in ángel ty'a' jmiⁱ'ñi²¹ do jin^{'2}in:

—Røø²¹ 'ii^{'21} gajmaa²a, Ña'ñu^{'1}u' Dios, 'in tyúi¹. Seen^{'21}mo'o la mojéei¹, joon seen^{'21}mo'o la no. Røø²¹ 'ii^{'21} gajmaa²a ty'a' tsá² ⁶tsu 'in tsá² do nigatuun^{'1}u n jmi¹ 'øøi² 'in jai^{'2} lìi²'nu, 'in gafaa^{'21}a 'wii²¹² ty'i*i*, tsu gatyu^{'2}u to² 'e 'uun^{'21} 'in tsá² do jmi¹ jiin^{'13} la gatíi².

⁷ Ganúu³oo jon júu³ jó² fu ni altar do 'e gajin^{'2}in:

—'E ja^{'1}mo nigajmaa²a 'ii^{'21} røø²¹ joongi coon^{'21} tsáa¹, Ña'ñu^{'1}u' Dios. Jiin^{'13} 'nu-u lí² jmaa²a ce jilaa^{'21} 'e 'iin²¹²u'un.

⁸ Joon 'in ángel li tí² tyúuin² nga'íi¹in 'ú¹ pi³ ty'a'a li 'íi¹in ñi¹. Joon gacwo^{'1}o ñi¹ do ilí² júun¹in tsá² coon^{'13} jí² ty'a'a. ⁹ Joon gacáa²mo tsá² coon^{'13} jí² do. Pe 'in tsá² do jo gajoo^{'21}-tsi wa'a gatsaa^{'1}-tsi Dios 'in tyu^{'2} to² fa'i³ do. Xu li' joon gafaa^{'21}gi 'laa^{'21} ty'a' Dios.

¹⁰ Joon 'in ángel li tí² 'ñéei² nga'íi¹in 'ú¹ pi³ ty'a'a li tylin¹in 'in tyu^{'2}u to² 'in joo^{'21} lìi³ do joon li tyu^{'2} 'ido to² galinuu²¹. Joon 'in tsá² taai^{'212} do gacuu^{'21}u nisii^{'12}i coon^{'13} wúu¹ 'e ní² do. ¹¹ Pe coon^{'13} 'elo jo gajoo^{'21}-tsi 'e unsíi^{'2}i 'e jmoo¹o 'e gó² ty'a'a, xujoon faa^{'21}gi 'laa^{'21} ty'a' Dios Jmii^{'21} tylin¹ ñu'fú² 'wii^{'13} nigangoo¹o wúu¹ 'yee^{'21}i juu^{'21} lìi³ do.

¹² Joon 'in ángel li tí² jnúui² nga'íi¹in 'ú¹ pi³ ty'a'a ni coon^{'21} jmiⁱ'ñi²¹ fee^{'1} sii^{'21} Eufrates joon galityuu²¹

jmii²¹ do, gauntyí² fu¹ ijaliín² róøi¹³ 'in néei¹ li 'yeei²¹ ñi¹.

13 Joon gamáa³na gaai²¹ espíritu gó² 'in líi¹ la líi¹ je'cwa² ga'wóo²i moo'oo² mii²¹ 'líi³ coon¹³ moo'oo² 'in joo²¹ 'líi³ coon¹³ moo'oo² 'in jin² 'e faa²¹o júu³ tya' Dios Jmii²¹ pe jo jo¹. **14** Joon 'in espíritu do líi¹ 'íi¹³ tya' 'in 'líi³ joon lí²-i jmáa¹a jilaa²¹ li² 'e tsa'goo²¹-tsi tsá². Joon 'in tsalíin²mo tsauncaaain²¹ jileei²¹ róøi¹³ 'in néei¹ juncwii²¹. Iuncaaain²¹ 'in róøi¹³ do itéen¹in 'e jmaa¹ 'nii²¹ mi tí² jmii²¹ fee¹ tya' Dios Jmii²¹ 'in li' jilaa²¹ 'e 'iin²¹in. **15** Joon jin² Dios: "Janúu²uun', igó³oo 'e 'uuin²¹ lawa jaain²¹ 'uun²¹. Joon jløø³mo 'in jo cwuu²¹i joon 'in tyi²o sii³n', 'in nanáa¹ tyú² tya'a. Tshla joon jo tí² ringúu¹i ngí² 'e jóø²i tsá² xeei²¹ 'ii, jo i'aa¹a fa'íi²¹." **16** Joon 'in espíritu gó² do iuncaaain²¹ 'in róøi¹³ do fu coon²¹ li sii²¹ Armagedón coon¹³ jmíi¹ hebreo.

17 Joon 'in ángel li tí² dyái¹ ga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a tya'cwii²¹. Joon gacwo'íi¹ inu cwo¹ si² ñufú² coon²¹ júu³ tá², jó² fu li si² li silií²¹do, 'e jin²in:

—Nasi'yee²¹mo jilaa²¹-a.

18 Joon galí² jí² cwaain'ñá³ 'áai¹, ga'oon¹on cwaain'ñá³ joon ga'íi²i tá² líili¹. Joon gajøø¹²¹ 'wó² líili¹ jiin¹³ coon²¹ naa¹³ jo mo gajøø¹²¹ 'wó² la do la jee²¹taaín²¹tsá² juncwii²¹. **19** Joon 'e fuu²¹ fee¹ do gajli², galí² 'ni¹ 'íi¹³. Joon ga'ín¹ lacaain²¹ fuu²¹ catyiia². Joon gati²-tsi Dios Jmii²¹ 'in tsá² néei¹ fuu²¹ Babilonia 'a 'e¹e wúu¹ jiin¹³ la nigatyh²to² mo gati² 'nii²¹-tsi tya' 'in tsá² do. **20** Joon jilaa²¹

cwoo¹³ tyuun²¹ roon¹ ni jmii²¹ gayuun²mo joon jilaa²¹ moo²¹ jo sá²gi. ²¹ Joon gaxuu²¹ tsí¹ coo¹³ 'áai¹ jee²¹² tsá². Ca tunló¹ kilos la ca mi³ 'ii²¹ 'e tsí² do xuu²¹ fu yu'. Joon 'in tsá² do gafaa²¹a 'laa²¹ tya' Dios Jmii²¹ 'wii¹³ tya' tsí¹ gaxuu²¹ do tsu lí¹ gangoo¹on wúu¹ 'wii¹³ 'e tsí¹ do.

17

'In 'yiiatsangó¹ feei¹

¹ Joon gamáa³na jaain²¹ jee²¹² 'in dyái¹ ángeles do 'in san² 'ú¹ pi³ do. Joon 'ii gajin²in sií²¹i jna:

—Ná² fu lo, tsu i'e³ee 'nu xiiala i'e¹e Dios wúu¹ 'in 'yiiatsangó¹ feei¹ 'in tyíin¹ ni jmí²ñi¹³. ² Joon 'in róøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ nigangíi¹i nigajmaa¹a 'e gó² coon¹³ 'ido. Joon 'in taain²¹² juncwii²¹ lawa galíiin¹mo coon¹³ 'e gó² tya'a la mo 'un² tsá² vino.

³ Joon lawa'a 'e cíi³oo 'in ángel do gatóø¹ø jna fu coon²¹ li jo 'iin tsá² taain²¹². Joon gamáa³na jaain²¹ tsamí² tyíin¹in jaain²¹ joo²¹ 'líii³ yúuin². Joon 'in joo²¹ 'líii³ do tsí³ dyía¹ mootyíi¹i joon tsí³ dyá² moofi³. Joon la tøøi² 'in joo²¹ 'líii³ do toon²¹² 'e faa²¹ 'laa²¹ tya' Dios Jmii²¹. ⁴ Joon 'in tsamí² 'in tyíin¹in 'in joo²¹ 'líii³ do tyi²i 'mi² 'nuu² júuin² coon¹³ 'e yuun². Joon sìxéei¹³ cwanáa¹ coon¹³ cuun²¹² 'e tyiin² 'áai¹ coon¹³ perlas. Joon san²an coon²¹ copa lí¹ cwanáa¹ sìrøøi²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e un'leei²¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e gó² jmoo¹ 'in 'yiiatsangó¹ do. ⁵ Joon toon¹on tya'tyíi¹i coon²¹ júu³ 'uuin²¹ 'e jin²: "Babilonia 'in feei¹. Sáa³o jileei²¹ 'yiiatsangó¹ 'ino. Sáa³o jon jilaa²¹ 'e gó² 'e sá² juncwii²¹ 'ino." ⁶ Joon gacón³oon cwáain¹ 'e 'ín¹mo

'in tsamí² do coon¹³ jmi¹ tyá' tsá² tsaa¹-tsi Dios
joon coon¹³ jmi¹ tyá' 'in gajngai² tsá² tsu 'wii¹³
jmoo¹o la to² tyu² Jesús. Joon lii¹ nga'goo²¹-tsii mo
gamáa³na 'in tsamí² do. ⁷Joon jin²in 'in ángel do
sii²¹i jna:

—¿'Ee li' tsa'goo²¹-'o'o 'áai¹? Jmaa¹³aa 'nu júu³ 'ee
'øøi²¹-tsi tsá² júu³ 'uuin²¹ tyá' 'in tsamí² do joongi
'ee 'øøi²¹-tsi tsá² 'in joo²¹ liii³ li tyíin¹in tsamí²
do. 'In joo²¹ liii³ do tsí³ dyía¹ mootyi² coon¹³
dya moofí³. ⁸'In joo²¹ liii³ do 'in gañíi¹u'un 'in
seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gi nano ti li cwoⁱⁱ
too²¹ tyí² li sá² tyú² 'e nugi in'iin² coonti. Joon 'in
tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in tsa'goo²¹-tsi mi ní² 'in
joo²¹ liii³ do 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gi
nano pe coon²¹ mi cwé¹mo tún¹ juncwii²¹. 'In tsá²
'in ninga'goo²¹-tsi do jo taain²¹² ni jí² li taain²¹²
jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tyá'a. Ca
la mo rón¹ juncwii²¹ jo taain²¹² 'in tsá² do 'e jí² do.

⁹ "Elo li² wa 'in 'iin²¹²in 'øøi²¹-tsi: Tún² nii²
'øøi²¹-tsi tsá² 'e dyía¹ mootyi² 'in joo²¹ liii³ do. Li
la li dyía¹ po³ tii²¹ li tyíin¹in 'in tsamí² do. ¹⁰La joon
jon lawa dyái¹ róøi¹³. Nigaxuu²¹mo 'ñéei² róøi¹³
do, joon jaain²¹ tyu² to² nano, joon jaain²¹gi róøi¹³
do ti lí² jó¹. Joon mi cwée¹i coon²¹ sii¹³xu itaa²¹a.
¹¹Joon 'in joo²¹ liii³ do 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo
seein²¹gi nano 'ii li tí² jñéei² róøi¹³ xufin¹³ jaain²¹
jee²¹² 'in dyái¹ róøi¹³ 'ido. Joon itsaa²¹o fu li 'ii²¹.

¹² 'Joon 'øøi²¹-tsi tsá² 'e dyá² mooffí³ 'e gañí²i li
la lii¹ dyéi² róøi¹³ 'in jo mo ga'ii²¹gi to² tyá'a. Pe
i'ii²¹mo to² tyá'a caan²¹mo coon¹³ 'in joo²¹ liii³

do. Jee²¹² coon²¹ hora ityu² u to². ¹³ Canii² mo 'øøi²¹-tsi 'in dyéi² røøi¹³ do. Joon icwo¹ o to² 'oo¹ o coon¹³ 'ii²¹ tya'a 'in joo²¹ 'lìii³ do. ¹⁴ Joon itéen¹ in coon¹³ Jesú斯, 'in líii¹ Cordero, pe Jesú斯 do ilii²¹ i tsu feei¹ gi 'ii la jee²¹² jileei²¹. 'Ii líii¹ røøi¹³ 'in feei¹ gi la jee²¹² jileei²¹ røøi¹³. Joon jileei²¹ 'in ng*í*¹ coon¹³ on nigatø¹ o joon gatyii¹² in Dios 'ii. Joon jo tiuu² i 'ido 'ii.

¹⁵ Joon gajin² 'in ángel do sii²¹ i jna:

—'E jmí¹'ñi¹³ gañii² 'in li tyiin¹ 'in 'yiiatsangó¹ li la li jilaa²¹ fuu²¹ coon¹³ jileei²¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ jmíi¹ 'e sa² juncwii²¹ coon¹³ jilaa²¹ nacíoon¹³ mo. ¹⁶ Joon 'in dyéi² røøi¹³ do 'in líii¹ la li moofí³ tya' 'in joo²¹ 'lìii³ do ili'ee²¹ i 'in 'yiiatsangó¹ do. Joon itiuu² mo 'ido 'ii ti ringúu¹ i. Joon icuu¹ mo 'ido 'ii joon ijúun² in coonti. ¹⁷ Tsu Dios gajmeei¹ 'in røøi¹³ do 'e jmáa¹ a jiin¹³ la 'iin²¹² in. Tsu 'wii¹³ joon røø²¹ gasí² i jee²¹² 'ii joon gacwo¹ o 'in joo²¹ 'lìii³ tya'a ca tsín¹ jilaa²¹ júu³ ga'í² i Dios Jmii²¹. ¹⁸ Joon 'in tsamí² 'in ní¹ u'u líii¹ a li 'e fuu²¹ fee¹ 'in tyu² to² jileei²¹ røøi¹³ taain²¹² juncwii²¹.

18

Mo ga'í¹ fuu²¹ Babilonia

¹ Mo ngayuui¹³ joon gamáa³ na jaain²¹ gi ángel 'in gajngái¹ fu ñufú² joon fee¹ to² 'oo¹ o. Joon ni cwoo¹³ juncwii²¹ jná² joo²¹ coon¹³ 'e 'ya² gi tya'a. ² Joon coon¹³ coon²¹ júu³ tá² líi¹ ga'oo¹ o jin² in:

—Niga'íin² mo Babilonia 'e fuu²¹ fee¹ do. Niga'íin² mo joon galí¹ coon²¹ li taain²¹² 'in 'lìii³.

Do-o itéen¹in jileei²¹ espíritu gó². Lawa coon²¹ tyuu²¹ taain²¹² ton¹ líii³, 'in 'eei²¹ tsá² galí² 'e fuu²¹ do. ³ Joon lawa gali'ín¹mo tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon¹³ 'e gó² 'láa¹a 'in 'yiiatsangó¹ do. Joon 'in róøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ gati²-tsi ngi¹ coon¹³ 'ido. Joon 'in 'níi¹i 'e ló¹ tsá² galisá² cuu² tya'a coon¹³ jilaa²¹ 'e gó² ti¹²-tsi.

⁴ Joon ganúu³uu coongi júu³ jó² fu ñu'fú² 'e jin':

—'Woo²¹naa' 'e fuu²¹ lo jilee²¹naa' 'in líii¹ tsá² tyia 'e jo 'ii¹³naa' tsaa² tya' 'ido jon'gi iliseein²¹naa' fa'i³ la fa'i³ iseein²¹ 'ido. ⁵ Tsu tsaa² tya'o galifee¹ 'áai¹ ca gatyalii²¹² tsaa² tya'a fu ñu'fú² joon gati¹-tsi Dios jilaa²¹ 'e gó² nigajmaa¹a. ⁶ Cwóo¹³oo' wúu¹ 'ido jiin¹³ la nigacwo¹o 'in xeei²¹. Cwotyií²ii' 'in tsamí² do tún² 'iin¹³gi jiin¹³ la nigajmaa¹a. Cwó²oo' 'e 'uu²¹u 'in tsamí² do tún² 'iin¹³gi 'e gó² la gacwo¹o 'ido tsá² xeei²¹. ⁷ Áa¹mo fee¹i gajmei¹ 'ñ'a'a joon 'áa¹mo tyú² seein²¹ jin²in: "Lo-o tyíin¹na líi¹na 'yilia²¹² róøi¹³. Jo líi¹na 'yilia'níi² joon jo 'ee wúu¹ imóo³oo." ⁸ Áai¹ tyú² galiseein²¹ pe joon 'ii²¹ la joon jon iní² wúu¹. Tsu 'wii¹³ joon coon²¹ jmíi²¹² mi jó¹fa'i³ tya'a iní²'oo² ijó¹, ilixuui²¹²-tsi 'áai¹ joon ijuun²¹mo, joon caa¹i coonti ce líin²in fó² coonti. Tsu feei¹ 'áa¹mo Ña'ñu¹u' Dios Jmíi²¹ 'in gajmaa¹a 'ii²¹ tya'a.

⁹ Joon jileei²¹ róøi¹³ 'in gangi¹ jmoo¹ jløø³i coon¹³ 'ido ityi¹o, ilixuui²¹²-tsi mi jóø²ø roon¹on unñi² li caa²¹i 'in tsamí² do. ¹⁰ Wíin² téein² tsu 'wii¹³ 'goo²¹-o ní² 'in tsamí² do wúu¹ joon jin²in:

—i'Áai¹ tyafa¹² fúu² 'nu, Babilonia, coon²¹ fuu²¹

fee¹ joon coon²¹ fuu²¹ tyiin^{2!} Pe jmii²¹² nano gacwá¹ imoo^{'13!o} wúu¹.

¹¹ La joon jon 'in téein² 'nii¹ⁱ 'e ló¹ tsá² tyi^{'1o} jon ilixuui²¹²-tsi tsu jo 'in seein²¹ ló^{1gi} laa²¹² tya'a 'e ningatyaan^{1an}. ¹² Ningatyaan^{1o} cwanáa¹ coon^{'13} cwataa²¹ coon^{'13} cuun²¹² 'e tyiin² 'áai¹. Ningatyaan^{1an} 'mi^{'2} tyá² 'e lí¹ lino coon^{'13} 'mi^{'2} wuu^{'21} náu^{'1} yúuin² coon^{'13} yáuⁿ². Ningatyaan¹ 'ido jilaa^{'21} 'mó² jmafuu²¹ coon^{'13} jilaa^{'21} 'e lí¹ moon² elefante coon^{'13} 'mó² 'e tyiin² 'áai¹. Joongi ningatyaan^{1an} 'in tsá² 'nii¹ do ñiyáuⁿ² coon^{'13} ñí³ coon^{'13} cuun²¹² marmol. ¹³ Ningatyaan^{1o} jon canela coon^{'13} 'oo^{'21} tya' 'uunñi² tya' tsá² coon^{'13} fuu²¹² sán¹ coon^{'13} mirra coon^{'13} jmii²¹ jmafuu²¹ coon^{'13} vino coon^{'13} aceite coon^{'13} fuu²¹² 'iñi^{'1} 'e tyá² coon^{'13} trigo. La joon jon jée¹ⁱ joo^{'21} coon^{'13} joo'saa^{'21} coon^{'13} cwa² coon^{'13} care^{'2} jñá² cwa². Joon ca tsá² 'in sñ'ñii²¹² jmoo^{1o} to² tya' tsá² jée¹ⁱ. ¹⁴ Joon ijin^{'2in} sii^{'21i} 'e fuu^{'21} do:

—Joon 'e 'oofuu¹ 'e gasíin^{1u'un} ca la mo jéei¹ gangalii¹ⁱ. Gangalii¹ jon jilaa^{'21} 'e tyá² 'e ti²-'o'o coon^{'13} jilaa^{'21} 'e 'ya^{'2gi} joon jo tyiia^{'21gi}.

¹⁵ Joon wín² itéen¹ⁱⁿ 'in ga'nii¹ⁱ jilaa^{'21} 'e ló¹ 'ido joon galíii¹ tsá² sá² cuu² 'wii^{'13} jilaa^{'21} 'e galó¹ 'ido. Wín² itéen¹ⁱⁿ tsu 'wii^{'13} 'goo^{'21o} coon^{'13} jilaa^{'21} wúu¹ ní² 'in tsamí² do. Itéen¹ⁱⁿ ci^{'21o} xuui²¹²-tsi. ¹⁶ Jin^{'2in}:

—'Áai¹ fúu² 'e fuu²¹ 'ya^{'2gi} do tsu galíii¹ la líii¹ jaain^{'21} tsamí² 'yei^{'2gi} 'in tyi^{'2} 'mi^{'2} tyá² lí¹ lino náu^{'21} yúuin² joongi yáuⁿ². Sixée¹ⁱ cwanáa¹ coon^{'13}

cuun²¹² tyiin² coon¹³ perlas. ¹⁷ Joon jee²¹² catá² ga'ín¹ jilaa²¹ 'e sá² tya'a.

Joon wíin² taain²¹² jileei²¹ tsá² tyu² to² barcos coon¹³ 'in táai² barcos coon¹³ 'in jmoo¹o to² tsi barcos do. Jileei²¹ 'in jmoo¹o to² ni jmi'ñi¹³ táan¹in wíin². ¹⁸ Joon mo gajóø²ø roon¹ unñi² có² 'e fuu²¹ do joon ga'oo¹o tá² jin²in:

—Jo 'e fuu²¹ sá²gi 'e 'ya²gi lagí 'e fuu²¹ do.

¹⁹ Joon ga'ee¹e cwoo¹³ jee²¹² tyíi¹i gatyí¹ xuui²¹²-tsi 'áai¹ joon 'oo¹o jin²in:

—'Áai¹ fúu² 'e fuu²¹ 'ya²gi do. 'Áai¹ galisá² cuu² tya' 'in jmoo¹o to² ni jmi'ñi¹³ coon¹³ cuu² ga'íin²in 'e fuu²¹ do. Pe jee²¹² coon²¹ catá²-a ga'ín¹ 'e fuu²¹ do.

²⁰ Pe jmaa²aa' jløø¹³naa' 'in táai² ñø'fú² coon¹³ 'naa' 'in líi¹ apóstoles coon¹³ jileei²¹ 'naa' 'in faa'²¹a cwáain¹ tya'Dios coon¹³ jileei²¹ 'in tsaa'¹-tsi 'ii. Tsø mo gacóon¹o tya'a, 'ii²¹ røø²¹ jmaa¹a Dios tyi'naa'.

²¹ Joon jaain²¹ ángel 'in píin² 'áai¹ gasaa¹³a coon²¹ cuun²¹² 'e lí¹ lawa coon²¹ too¹ fee¹ joon gapí² 'in ángel do 'e cuun²¹ do tsi jmi'ñi¹³ jin²in:

—La gapí³ii 'e cuun²¹² do tsi jmi'ñi¹³ la joon jon i'iin²in Babilonia, coon²¹ fuu²¹ 'ya²gi. Joon jo ní²gi tsá² 'ii. ²² Jo jmi²¹² núu²gi tsá² 'íin² sóoin¹³ jee²¹² 'ná¹ tya'a. Jo núu²gi tsá² sóoin¹³ tuntuu²¹ jon'gi tya' flauta si lúu¹ xøu¹ø tsá² 'ee. Jon'gi seein²¹gi tsá² tíi² 'láai² nii² to². Jon'gi itsii¹gi tsamí² coon¹³ too¹. ²³ Jo 'ee jí² coo¹gi, jiin¹³ coon²¹ jee²¹² 'ná¹ jon'gi inúu²gi tsá² júu³ 'e náa¹ 'goo²¹ li cuui² cwoo²¹ tsá². Ijon²on tii² xøfin¹³ la mo jéei¹ 'in tsá² tyl'i 'in 'nii¹

'e ló¹ feei¹gi 'áai¹ 'ii la jee²¹² jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon 'in tsalaai¹ tyi'i gacon²on tóo² 'in tsá² catyaai² do.

²⁴ Tsʉ tsaa² tya' 'e fuu²¹ do jilaa²¹ jmi¹ 'e gatúun²un tya' 'in gafaa²¹ 'wii²¹² tya' Dios coon¹³ 'in tsaa¹-tsi 'ii coon¹³ jileei²¹ 'in najóin¹.

19

¹ Mo ngayuui¹³ joon ganúu³uun júu³ tya' tsá² fúui¹ 'in táai¹ ñʉ'fú² 'e jin²in:

¡Aleluya! Nigajmaa¹a Dios tiin¹³ tsá².

Cwolí² jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya' Dios Jmii²¹ la joon jon jilaa²¹ 'ii²¹ tya' Dios tyi'.

² Nigajmaa¹ Dios 'ii²¹ røø²¹ joon coon²¹ tsáa¹ mo gajmaa¹a 'ii²¹ 'ii²¹ tya' 'in 'yiaatsangó¹ 'in gajmaa¹ un'leei²¹ tsá² yaai coon¹³ 'e gó² gajmaa¹a.

Tsʉ Dios jmaa¹a tyí² 'in 'yia²¹² do jilaa²¹ 'e røø²i tya' 'e gó² gajmaa¹a tya' 'in tsaa¹-tsi Dios, 'in najngaa¹³i.

³ Joon gajin²o jon:

—¡Aleluya! Jiin¹³ catá² jo jón²gi róon² unñi² tya' fuu²¹ do.

⁴ Joon 'in dyiaatyúuin² tsacøøi¹³ coon¹³ 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do gatyíia² ca tí ni 'wó² un'goo¹ o Dios Jmii²¹ 'in tyín¹ li sili²¹² tya'a, joon gajin²in:

—¡Amén! ¡Aleluya!

⁵ Joon coon²¹ júu³ gajó¹ li sili²¹² do 'e jin²in:
Cwoun'goo²oo' Dios tyi' jileei²¹ 'naa' 'in jmoo¹o la to² tyʉ²ʉ,
jileei²¹ 'naa' 'in 'gøøi²¹ 'ii la 'in 'wói² tiin¹³ la 'in tyiin².

Coon²¹ mi tí² jmii²¹² fu ñu'fú²

⁶ Joon ganúu³uuun coon²¹ lawa 'e faa'²¹ tsá² fúui¹ liili¹, joongi lawa li na'yú³ jmii²¹ 'láai² li¹. Joongi lawa li ni'oon¹on cwaain'ñá³. Gajin'²o 'e júu³ do: ¡Aleluya! Tsu niga'ii²¹i Ña'ñu'¹u' Dios tyi', 'in lí² jmá² jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in, to² tya'a.

⁷ Cwojmaa²aa' jløø¹naa' joon cwoun'goo²oo' 'ii tsu nigati² 'ii²¹ 'e iuncaaain²¹ Jesúus, 'in líii¹ Cordero, jileei²¹ tsá² 'in tsaa¹-tsi 'ii icwá² coon¹³on.

Joon ijmáa¹a jmii²¹² lawa li cui² cwoo²¹ tsá².

Joon jileei²¹ 'in iuncaaain²¹ coon¹³on nigatyaa¹ tyú² tya'a la jmoo¹o tsamí² mo tí li cui² cwoo²¹o.

⁸ Nityi¹i 'mi² taa²¹ li lino tyú², tyú² nasiin¹³in joon jii¹ siin¹³in.

Tsu 'e 'mi² lino do 'e li la li jilaa'²¹ 'e tyú² 'e nigaj-maa¹a 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios.

⁹ Joon 'in ángel do gajin²in sii²¹i jna:

—Táan¹ mo'ji² 'e júu³ lo: “Jløø¹mo jileei²¹ 'in gatø²ø Dios itsalíin² li galí² jmii²¹² icui² cwoo²¹ 'in sii²¹ Cordero do.”

Gajin'²o jon sii²¹i jna:

—'E júu³ lo júu³ tya' Dios 'e la jai².

¹⁰ Joon gasi³ii 'wojni³ii tyani ángel do iun'góo³oo 'ii²¹. Pe jin²o sii²¹i jna:

—Jo jmoo²o la no, tsu jmoo³oo jiin¹³ la to² tyu² Dios jiin¹³ la jmoo² 'n u coon¹³ 'in tsaruu²¹u' catyaai² 'in jo gatú² júu³ tya' Jesúus. Ungoo²o jaan²¹mo, jiin¹³ Ña'ñu'¹u' Dios Jmii²¹ ungo²o.

Tsu 'in faa'²¹a cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹ jmo²o tsá² júu³ jilaa'²¹ júu³ gafaa'²¹a Jesúus.

'In tsá² 'in tyíin¹in jaain²¹ cwa² taai²¹

¹¹ Joon gamóo³oo sìno² fu ñu'fú². Joon gajnéi¹ jaain²¹ cwa² taai²¹ joon 'in tyíin¹ moo'wó¹ sii²¹ 'in jo té² júu³ tya'a, sii²¹o jon 'in Jai². Joon coon²¹ tsáa¹ jmaa¹a 'ii²¹ mi jmáa¹a 'ii²¹ la joon jon mi jmáa¹a 'nii²¹. ¹² Joon lawa jí² 'e coo²¹ lí¹ unníi¹i. Joon tyíi¹i taa¹³ coronas 'láai². Joon toon¹on 'e sii²¹ 'ii pe jiin¹³ 'ña'o ñii¹i. ¹³ Joon tyi²i 'mi² 'yu jmi¹ joon 'e sii 'ii: Júu³ tya'Dios. ¹⁴ Joon caluu ngalín² 'láa² tya' ñu'fú² 'in tyi² 'mi² lí¹ lino tyá², joon néei¹ cwa² taai²¹. Joon taa²¹ siin¹³in jo téein² 'la². ¹⁵ Joon 'yeei²¹ 'oo²o 'in tsá² do coon²¹ ñí³ espada 'e 'má¹ 'áai¹. Joon coon¹³ 'e ñí³ do iuncwuu²¹i tsá² taain²¹² juncwii²¹. Joon ityu²u to² tsá² coon¹³ sii² lí¹ ñí³. Joon la niui² tsá² mi² wuunjøø¹³ tun¹ñun jmi³ tya'a, jiin¹³ coon²¹ wa'a jo ganiui², la joon jon jiin¹³ jaain²¹ jo láai² 'e wúu¹ tya'Dios ijó¹ tsu 'nii²¹-tsi Dios, 'in jmoo¹o jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in. Joon 'in tyíin¹ cwa² taai²¹ do ijmáa¹a 'ii²¹ cwáain¹ tya'Dios Jmii²¹. ¹⁶ Joon toon²¹on siin¹³in 'e sii²¹ 'ii: Róøi¹³ 'in feei¹gi la jee²¹² jileei²¹ róøi¹³ joon 'in Tyiin²gi jee²¹² jileei²¹ 'in seein²¹. Joon²¹ jon 'e sii²¹ do tsaa¹³ tyu¹u.

¹⁷ Joon gamáa³na jaain²¹ ángel siin¹²in jee²¹² 'yilia²¹ 'in ga'oo¹o jin²in sii²¹i jileei²¹ joo²¹ tsí³ cwáa¹a 'in 'ii¹i yu' juncwii²¹:

—Ñilíin²naa'. Cwolicaan²¹naa' tya' coon²¹ 'e cwo¹ Dios 'naa' 'e cøø²øø'. ¹⁸ Ti li lisá² ngú¹ cøø²øø', ngú¹ tya' róøi¹³, joon ngú¹ tya' fii²¹² 'láa² joon tya' tsá² 'gøøi¹³. Sá² jon ngú¹ tya' cwa² joon tya' tsá² néei¹ cwa². Ilisá² ngú¹ tya' jileei²¹ tsá² xufiin¹³ tsáleei¹³ si tsá² fii²¹² 'ee, si tsá² 'wói¹ 'ee, si tsá² tyiin² 'ee.

19 Joon gamáa³na 'in joo^{'21} 'líii^{'3} caan^{'21}mo coon^{'13} róøi^{'13} taain^{'21} juncwii^{'21} coon^{'13} 'láa² tya'a sicaain^{'21} itéen^{'1}in coon^{'13} 'in tyíin¹ cwa² taai^{'21} do coon^{'13} 'láa² tya'a. **20** Joon nigataan^{'13}mo 'in joo^{'21} 'líii^{'3} do. Nigataan^{'13}mo jon 'in nijin^{'2} 'e faa^{'21}o júu^{'3} tya' Dios Jmii^{'21} pe jo jo^{'1}. 'Ii nigajmaa¹a milagros fee^{'1} jee^{'21} tsá² joon gacón²o tóo² 'in niga'ii^{'21} 'e li² tya' 'in joo^{'21} 'líii^{'3} coon^{'13} 'in gaun'goo^{'21}o 'in gajmee¹i tsá² 'in líii¹ la líi^{'1}i 'in joo^{'21} 'líii^{'3} do coon^{'13} milagro fee^{'1} do. Joon 'in tyíin¹ cwa² taai^{'21} do gadyee^{'13}i je waa^{'21}mo do la jiin^{'1}in tsi tyíia¹ li jí² 'e coo^{'21} coon^{'13} azufre. **21** Joon gajngaa^{'13}mo 'in tsá² tyíin¹ cwa² taai^{'21} do 'in catyaai² coon^{'13} ñí^{'3} 'yeei^{'21} 'oo²o. Joon tyá^{'2}-u gagøø^{'21} 'in joo^{'21} tsí^{'3} cwáa¹ do ngú^{'1} tya' 'in najúin^{'1} do.

20

Sí'ñuu¹mo Satanás

1 Joon gamáa³na jaain^{'21} ángel gajgái¹ fu ñu^{'2}fú² joon saan^{'21} coon^{'21} joonñí^{'3} tya' too^{'21} tyí² li sityú². San^{'2}o jon coon^{'21} cadena mi². **2** Joon 'in ángel do gataan^{'13}in 'in mii^{'21} 'líii^{'3} do, 'in mii^{'21} seein^{'21} calíi^{'2} 'in sii^{'21}o jon 'in 'líii^{'3}, sii^{'21}o jon Satanás. Joon ga'ñuu^{'1}in ce tséin¹ coon^{'21} mil jiin^{'21}. **3** Joon gapii^{'1}in 'ido tsi too^{'21} tyí² li sityú² do. Joon gajnii²mo 'ido tsi too^{'21} do, gatsaa^{'21}a sello lí^{'1} cera jní^{'2} 'oo² too^{'21} do. Joon coon^{'13} la joon jo lí² cóñ²gi tóo² tsá² taain^{'21} juncwii^{'21} ce tséi¹ coon^{'21} mil jiin^{'21}. Pe mi tséi¹ coon^{'21} mil jiin^{'21} do joon iláa¹mo 'ido coon^{'21} sii^{'13}xu.

4 Joon gamóo³oo li sili^{'21} li née^{'1} 'in niga'ii^{'21}i to^{'2} 'e jmoo¹o 'ii^{'21} tya' tsá². Gamáa³moo jon 'in almas

tya' tsá² 'in najúin¹, 'in gatu¹ luu²¹²u tsu 'wii^{'13} jin^{'2}in 'e ja^{'2}mo l*íii*² Jesús joongi 'wii^{'13} júu³ tyá² tya' Dios Jmii²¹. 'In tsá² do jo mo gaun'goo²¹o 'in joo^{'21} l*íii*³ do, jon'gi gaun'goo²¹o 'in tsá² do 'in gajmee¹ tsá² 'in l*íii*¹ la l*íii*¹i 'in joo^{'21} l*íii*³ do. Jo mo ga'ii^{'21}i 'in tsá² do 'e li² tya'a tya'tyíi¹i si cwoo²¹o 'ee. Joon gamáa³na 'in tsá² do jiin^{'1}in joon tyá²u to² caan²¹mo coon^{'13} Jesús ce tséin¹ coon²¹ mil jiin²¹. ⁵ Pe 'in l*íii*²¹² najóin¹ catyaai² do jo ijiin^{'1}in tún¹ ca mi tséin¹ coon²¹ mil jiin²¹ do. Joon 'e no-o nifu 'e gajiin^{'1} tsá² tún¹. ⁶ Jløø^{'13}mo joon nicwa³mo 'in nigajiin^{'1}in nifugi do! Jo júun²in tún² naa^{'13} pe ilíin²in untsá² tya' Dios Jmii²¹ joongi tya' Cristo. Coon^{'13} 'ii ityá²u to² coon²¹ mil jiin²¹.

⁷ Joon mo gatséi¹ coon²¹ mil jiin²¹ joon ilaa¹mo Satanás li 'yuui²¹² sijníi¹i. ⁸ Joon tsatyiin¹an tsá² tóo² la caain²¹ juncwii²¹, tsatyiin¹an tóo² Gog coon^{'13} Magog joon iuncaain²¹ jileei^{'21} l*láa*² tya'a itéen^{'1}in. Joon ti la ti too^{'13} sá² nu' jmi'*ñi*^{'13}. ⁹ Joon ngalíin²in la 'ui juncwii²¹ joon ngataai² cu'l*íi*' li néei¹ 'in tsaa^{'1}-tsi Dios Jmii²¹ joon cu'l*íi*' e fuu²¹ do 'e 'iin²¹²in Dios 'áai¹. Pe Dios Jmii²¹ gadya^{'2}a jí² fu yá' juncwii²¹ 'e coon^{'13} joon iuntyee¹mo 'in tsá² do. ¹⁰ Joon 'in l*íii*³, 'in gacon²on 'in tsá² do tóo², gangadyeei^{'13} Dios 'ii tsi coon²¹ tyíia¹ l*íi*¹ jí² caai^{'13} azufre li niga'i² 'in joo^{'21} l*íii*³ coon^{'13} 'in nigajin^{'2}in 'e faa^{'21}a júu³ tyá² tya' Dios pe jo jo^{'1}. Joon do-o inii^{'21} wúu¹ la 'woo¹ jmii¹ coon²¹ tøø²mo.

Li taai²¹² tsá² tyani coon²¹ li silíi²¹² taa²¹

11 Joon gamóo³oo coon²¹ li sili²¹² taa²¹ fee¹ 'áai¹. Gamáa³na jon 'in tyíin¹ ni li sili²¹² do. Joon tyani 'in tyíin¹ ni li sili²¹² do jo ta²gi ni 'wó² jon'gi ñu'fú², yuun¹³mo coonti tsu jo galisá² 'áan³ tya'a. **12** Joon gamáa³na 'in najúin¹ 'in cøøi¹³ tiin¹³ 'in pi³ teen¹in tyani Dios Jmii²¹. Joon 'e jí² do roon¹on sinii¹³ joon ganá¹ coongi jí² li taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Joon gajmaa¹a 'ii²¹ tya' 'in najóin¹ do jiin¹³ la nigajmaa¹a jiin¹³ la taa¹³ e jí² do. **13** Galisá² 'ii²¹ tya' jilee²¹mo jiin¹³ la nigajmaa¹a. Galisá² 'ii²¹ tya' 'in najóin¹ tsi jmi'ñi³ la joon jon galisá² 'ii²¹ tya' 'in najóin¹ la mo jéei¹ coon¹³ taain²¹² li taai² lii²¹². **14** Joon 'mó¹ coon¹³ li taai² 'in najóin¹ ga'i² tsi tyíia¹ lí¹ jí². Joon mi 'i² tsá² 'e tyíia¹ do 'e lawa'a 'e najóin¹ tún² naa¹³. **15** Joon fu do-o ipii¹in Dios jilee²¹ 'in jo taain²¹² 'e jí² do li taain²¹² jilee²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a.

21

Mi lisá² ñu'fú² 'múui² coon¹³ ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'múui²

1 Joon gamóo³oo coon²¹ ñu'fú² 'múui² coon¹³ coon²¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'múui² tsu nitsé²mo 'e ñu'fú² nifu coon¹³ ni cwoo¹³ juncwii²¹ nifu. Joon jo 'ee jmi'ñi³ sá²gi. **2** Joon jna-a, Wó³, gamóo³oo gajgo¹o coon²¹ fuu²¹ nicwaai³ 'e sii²¹ Jerusalén 'múui². Gajgo¹o fu ñu'fú² li tyíin¹ Dios Jmii²¹. 'Ya'²gi 'áai¹ 'e fuu²¹ do lawa jaain²¹ simí² nináa¹ tyú² siin¹³in 'ya'²gi icui² cwoo²¹o. **3** Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ tá² jó² fu ñu'fú² 'e jin²:

—Jóø²du', taan¹mo Dios Jmii²¹ jee²¹¹ tsá². Joon itéein¹ caan²¹mo coon¹³. Joon ilií²in tsá² tya' Dios Jmii²¹ 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon Dios Jmii²¹ 'ñ'a itéein¹ jee²¹² tsá², ilií²in Dios tya' 'in tsá² do. ⁴ Joon Dios Jmii²¹ iuntyaan¹un jilaa²¹ jmií²¹ tuun²¹un unni² tsá². Joon jo 'ee²¹ júin¹gi tsá² jon'gi tyl²gi tsá² jon'gi xuui²¹²gi-tsi jon'gi ní²gi wúu¹ tya'a 'e cuu¹ tya'a tsajilaa²¹ 'e sá² la mo jéei¹³ ningí²mo.

⁵ Joon 'in tyíin¹ li silií²¹² do gajin²in:

—Jóø²'ø, jmóo³oo 'e 'múui² jilaa²¹ 'e sá².

Jin²o jon sií²¹i jna:

—Táan¹ ni mo'ji² 'e júu³ lo tsa 'e júu³ lo júu³ la ja²mo joon jo lí² 'náai².

⁶ Joongi jin²in sií²¹i jna:

—Nasi'yee²¹mo jilaa²¹a. Jna-a 'in nifu la joon jon li tyéi¹. Lawa letra A líí¹na la joon jon letra Z. Joon wa seein²¹ tsá² 'in unjmuui², jna icwóo³oo jmií²¹ tya' li 'ya² jmií²¹ icwo² juncwii²¹ tya' tsá² 'e jo 'ee ciín¹ coonti. ⁷ Joon jileei²¹ 'in lii¹¹ i'ii¹²¹i jilaa²¹ 'elo lawa'a tya'o. Joon jna-a ilií²na Dios Jmii²¹ tya'a joon 'ii ilií²in yaan²¹ tyiia. ⁸ Pe tsalín² 'in catyaaí² tsi tyíia¹ lí¹ jí² caai¹³ azufre. Tsalín²mo jileei²¹ 'in 'goo²¹ coon¹³ 'in jo jo² líi². Tsalín²mo jon jileei²¹ 'in nigali¹líí¹³ coon¹³ 'in nigajngaaí¹³ tsá² coon¹³ 'in niga'láa¹ coon¹³ tsamí² coon¹³ tsañaa¹. Tsalín²mo jon jileei²¹ tsalaai¹ coon¹³ jileei²¹ 'in nigaun'goo²¹o dioses 'in gajméei¹ tsá² coon¹³ jileei²¹ 'in cóñ² tsá² tóo². Jileei²¹ 'in líi¹ la líi¹ 'ino itsalín² 'e tyíia¹ do lí¹ jí² caai¹³ azufre. Joon li gati² túñ² naa¹³ júun²in.

'E fuu²¹ Jerusalén 'múui²

9 Joon gacwéi¹ jaain²¹ ángel jee²¹² dyái¹ ángeles do 'in san¹ dyía¹ 'ú¹ pi³ røøi²¹ taa¹³ dyía¹ ii²¹ fa'i³ li gatséi¹. Joon jin²in sii²¹ i jna:

—Na¹ coon¹³ jna. I'e³ee 'ñh 'e fuu²¹ li icwá² jileei²¹ 'in nigatyii¹³in Jesús, 'in líii¹ Cordero do.

10 Joon lawa 'e cíi³oo ngajée¹ 'in ángel do jna coon²¹ ya' moo²¹ fee¹ ñíi¹ 'áai¹. Joon ga'e¹e jna 'e fuu²¹ nicwaai³ Jerusalén 'e gajgó² fu ñh'fú² li tyín¹ Dios Jmii²¹. **11** Joon 'e fuu²¹ do jná² joo²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e 'ya²gi tyá Dios Jmii²¹. Jíi¹ 'e fuu²¹ do la jíi¹ cuun²¹² 'e 'moo¹³ 'áai¹. La jíi¹ cuun²¹² jaspe jíi¹ joon jneei¹ la jneei¹ cuun²¹² jíi¹ cristal. **12** Joon ce cu'lí si²gon 'oo²¹ fee¹ ñíi¹. Joon 'e 'oo²¹ do jée¹ dyatun¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá². Joon teen¹in jmai² jaain²¹ ángel la coon²¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá². Joon 'e jni'oo² do taa¹³ 'e sii²¹ ji dyatun¹ poo²¹² tsá² seein²¹ Israel. **13** Joon sá² 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ li 'yéei² ñíi¹. Sá² jon 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ tooin²¹² li 'yéei² ñíi¹. Sá² jon 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ tsáa¹ li 'yéei² ñíi¹. Sá² jon 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ li yooin¹³ ñíi¹. **14** Joon 'e 'oo²¹ tyá fuu²¹ do si² ni dyatun¹ po³ cuun²¹² 'e lí¹ lawa tiifuu²¹. Joon 'e tiifuu²¹ do taa¹³ 'e sii²¹ ji dyatuuin¹ apóstoles tyá Jesús.

15 Joon 'in ángel do 'in gafee²¹i jna san²an coon²¹ sii² li¹ cwanáá¹ ityia²¹ ii²¹ tyá 'e fuu²¹ do. Ityia²¹ ii²¹ jilaa²¹ fuu²¹ do coon¹³ 'oo² li tsataai²¹² tsá² coon¹³ 'e 'oo²¹ do. **16** 'E fuu²¹ do lí¹ tyún² tyuui¹³ joon coon²¹ røø²¹ cwaas²¹ la coon¹³ li 'ú². Joon

mo gatyaa¹ 'ido 'ii²¹ gatí² tún² mil tsi tún² cíein¹³ kilómetros. Joon coon²¹ røø²¹ cwaa²¹ la coon¹³ lí' 'ú² la coon¹³ lí' ñíi¹. ¹⁷ Joon gatyaa¹ 'ido 'ii²¹ tya' 'e 'oo²¹ do lí' ñíi¹ joon gatí² coon²¹ cíein¹³ tsi tunlo¹ tyán² lí². 'In ángel do gatyaa¹ 'ii²¹ coon¹³ lí² tya' cwáa¹ tsañuu¹.

¹⁸ Joon 'e 'oo²¹ do lí¹ jmai² jaspe. Joon 'e fuu²¹ do lí¹ jmai² cwanáa¹ 'e lí la lí sí³ jíi¹. ¹⁹ Joon tiifuu²¹ do taa¹³ jilaa²¹ nii² cuun²¹² 'moo³. 'E tiifuu²¹ nifú² taa¹³ cuun²¹² jaspe, 'e tiifuu²¹ lí tí² tún² taa¹³ cuun²¹² zafiro, 'e tí² 'nì¹ taa¹³ cuun²¹² ágate, 'e tí² tyán² taa¹³ cuun²¹² esmeralda, ²⁰ 'e tí² 'ñá² taa¹³ cuun²¹² ónica, 'e tí² jnáa² taa¹³ cuun²¹² cornalina, 'e tí² dyía¹ taa¹³ cuun²¹² crisólito, 'e tí² jñá² taa¹³ cuun²¹² berilo, 'e tí² ñá² taa¹³ cuun²¹² topacio, 'e tí² dyá² taa¹³ cuun²¹² crisoprasa, 'e tí² dyacoon²¹ taa¹³ cuun²¹² jacinto, joon 'e tí² dyatun¹ taa¹³ cuun²¹² amatista. La coon²¹ fúui¹ tiifuu²¹ do taa¹³ cuun²¹² xiiia²¹. ²¹ Joon 'e dyatun¹ jni'oo² do lí¹ jmai² perla, coon²¹ perla la coon²¹ jni'oo²¹ do. Joon 'e fu¹ tyiin²gi 'e ngó¹ jee²¹² 'ná¹ do lí¹ jmai² cwanáa¹ 'e lí la lí sí³ jíi¹.

²² Joon jiin¹³ coon²¹ cwo¹ jo gamóo³oo si¹² tsi fuu²¹ do tsu Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹, 'in lii¹ jilaa²¹ 'e 'iin²¹², coon¹³ Jesús 'in líi¹ Cordero líi¹i lawa cwo¹ tya'a. ²³ Joon 'e fuu²¹ do jo 'néi²gi ñíi¹ 'e cwó² 'yia²¹ jon'gi sii²¹ tsu jná² joo²¹ tya' Dios Jmii²¹ coon¹³ 'in Cordero do cwoo¹o 'yia²¹ tya'a. ²⁴ Joon ingi¹ jileei²¹ 'in nigateei¹³ jee²¹² lí jná² joo²¹ 'e fuu²¹ do. Joon jileei²¹ røøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ icwó² 'e fuu²¹

do jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya'a coon¹³ jilaa²¹ yajúui³. **25** Joon 'e 'oo² li tsataai²¹² tsá² jo siñi¹ li' jmii¹ joon jo 'ee nuu²¹ ilisá² tya' 'e fuu²¹ do. **26** Joon 'e fuu²¹ do i'áa¹a jilaa²¹ 'e 'ya²gi coon¹³ jilaa²¹ 'yajúui³ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹. **27** Joon jiin¹³ jaain²¹ 'in røøi²¹ tsaa² itsatáa¹i 'e fuu²¹ do. Jon'gi itsatáa¹i 'in jmoo¹o 'e loo¹ owa 'in cón² tsá² tóo² 'ee. Jiin¹³ 'in taan²¹²in ni jí² tya' Cordero, 'e jí² taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesúus juncwii²¹ 'múui² tya'a 'itsatáa¹i 'e fuu²¹ do.

22

1 Joon 'in ángel do ga'e²e jna coon²¹ jmii²¹ fee¹ pii¹, jmii²¹ ilicwó² juncwii²¹ tya' tsá² 'e 'yeei²¹ li sili²¹² tya' Dios coon¹³ 'in Cordero do. Pii¹ 'e jmii¹ do 'e li la li cuun²¹² jii¹ cristal. **2** Joon 'e 'mó² 'e cwó² juncwii²¹ tya' tsá² gacwaain²¹ tuntsa' jee²¹² 'e fu¹ tyiin²gi tya' fuu²¹ do. La joon jon je tún² taain²¹ 'e jmii²¹ fee¹ do gacwaain²¹ 'e 'mó² do. Joon dyatun¹ naa¹³ la coon²¹ jiin²¹ cwoo¹ oofuu²¹ tya'a. Joon 'e mo³ tya' 'e 'mó² do 'íi³mo to² tya' 'e 'láai² tsá² taain²¹² juncwii²¹. **3** Joon fu 'e fuu²¹ do jo 'e sá²gi wa'a jo tí²-tsi Dios, tsu do-o si² li sili²¹² tya' Dios Jmii²¹ coon¹³ 'in Cordero joon 'in jmoo¹o la to² tyu² iun'goo²¹o 'ii. **4** Joon iní² níi¹i, joon tya'tyi² toon¹on 'e sii²¹ 'ii²¹. **5** Joon jo nuu²¹gi do. Joon 'in néei¹ do jo jí² 'ná¹ son²gi jon'gi 'yia²¹ tya' ñi¹ 'ná¹ tsu Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ icwó² jná² joo²¹ tya' 'in tsá² do. Joon ityu²u to² coon²¹ tøø²mo.

Tí li jó¹ Jesucristo

6 Joon 'in ángel do jin²in sii²¹i jna:

—'E ja²mo 'e júu³ lo joon jo 'nái². Ña'ñu'¹u' Dios Jmii²¹ gasii¹in ángel tya'a ja'e²e tsá² tya'a jilaa²¹ ilí² la jmoono. 'I-i Dios tya' 'in tsá² 'in gacwó¹ júu³ tyá² tya' Dios calii.

⁷ —jmoono igó³oo! —jin² Jesús.

Jløø¹mo jileei²¹ 'in jmoo¹o nu'¹³un 'e júu³ tya' Dios Jmii²¹ taa¹³ 'e jí² lo!

⁸ Joon jna-a, Wó³, ganúu³uun joon gamóo³oo jilaan²¹ 'elo. Joon mo ngayuui¹³ núu³uun joongi gamóo³oo gasii²¹ii wojni³ii tyani 'in ángel 'in ga'e²e jna 'iin²¹na iun'góo³oo 'ii. ⁹ Pe 'ii gajin²in sii²¹i jna:

—Jo jmoo²o la no. Tsu jmóo³oo jiin¹³ la to² tyá² Dios Jmii²¹ jiin¹³ la jmóo² 'nu coon¹³ 'in catyaai² tsaru¹u' 'in faa²¹a cwáain¹ tya' Dios coon¹³ jileei²¹ 'in jmoo¹o jiin¹³ la jin² ni jí² lo. Cwoun'goo²o jiin¹³ Dios.

¹⁰ Jin²o jon sii²¹i jna:

—Jo 'ma²'a 'uuin²¹ 'e júu³ tya' Dios Jmii²¹ 'e taa¹³ 'e jí² do tsu ti li tyé¹mo jiin¹³ la jin² ni jí² do. ¹¹ La 'íi²¹ joon 'in jmoo¹o 'e gó² ijma¹gi 'e gó². Joon 'in ni'leei²¹ joon li' un'leei²¹gi 'ña'a joon 'in tyúi¹ ijma¹gi 'e tyá² joon 'in tsaa¹-tsi Dios ityiia¹gi-tsi Dios.

¹² —Ja²mo —jin² Jesús—, igóo³oo la jmoono, joon tyáan³aan 'e cwo¹oo tsá² jiin¹³ la nigajmaa¹a. ¹³ Jna-a 'in nifu jna-a jon li tyeei²¹. Jna-a li ga'láa² 'wii²¹ coon¹³ li gatséi¹. Líi¹na letra A, líi¹na jon letra Z —jin² Jesús.

¹⁴ 'Jløø¹mo jileei²¹ 'in ron² siin¹³in coon¹³ la joon 'e tíi²i 'e cuu²¹u 'oofuu²¹ tya' 'e 'mó² 'e cwo² juncwii²¹ tya' tsá². La joon lí² tsatáa¹i 'e 'oo² li

tsataai²¹² tsá² 'e fuu²¹ do. ¹⁵ Pe caluu ijan² 'in jo jo¹ líi² coon^{'13} 'in tíi² júu³ loo¹. Ijan² caluu jon 'in 'laa¹a coon^{'13} tsamí² coon^{'13} tsañuu^{'1}. La joon jon 'in jngaaí^{'13} tsá² coon^{'13} 'in un'goo²¹o dioses ty'a 'in gajmeeí¹ tsá² jo lí² tsatáa¹i. Jo lí² tsatáa¹i jon 'in tí²-tsi júu³ tajuu²¹ joon 'in cóñ² tsá² tóo² —gajin^{'2} Jesús.

Jin^{'2}o jon:

¹⁶ —Jna-a, Jesús, gasíi²na ángeles tyiia ijmaá¹a júu³ jilaa^{'21} 'elo ty'a 'in jai^{'2} líi² jna. Jna-a líi¹na jmoo³ ty'a 'lii²¹² róøi^{'13} David, líi¹moo jon jún² ty'a'a. Líi¹na jon 'in náu¹ 'in 'íi²i mo 'aa²¹.

¹⁷ 'In Espíritu Tyá² ty'a' Dios Jmii²¹ jin^{'2}in, la joon jin^{'2}in 'in tsá² 'in líi¹ lawa'a tsamí² ty'a' 'in Cordero do:

—¡Na¹!

Joon jileei^{'21} 'in núu²un júu³ ty'a'a jin^{'2}in:

—¡Na¹!

Ñilíin²naa' jilee^{'21}naa' 'in unjmíi^{'1}i. Ñilíin²naa' jilee^{'21}naa' 'in 'iin²¹²in 'uun^{'21} jmii²¹ 'e cwoo¹o juncwii^{'21} ty'a' tsá² 'e jo 'e 'laa^{'13} tyíin¹.

¹⁸ Joon la joon fuu²¹²uu 'naa' jilee^{'21}naa' 'in ganúu²un júu³ taa^{'13} 'e jí² lo: Wana seein²¹ 'in un'láai² 'e jí² lo iun'láai² Dios Jmii²¹ ty'a'a jilaa^{'21} fa'i³ 'e taa^{'13} jí² lo. ¹⁹ Joon wana tyii^{'2} tsá² júu³ 'ee taa^{'13} jí² lo Dios Jmii²¹ ityí¹ 'e sii^{'21} 'ii 'e jí² taain^{'212} jileei^{'21} 'in cwo¹o Jesús juncwii^{'21} 'múui² ty'a'a. Joon jo lí² tsatáai² 'e fuu²¹ do nicwaai^{'3}. Jo 'ii^{'21}i 'e Tyá² taa^{'13} 'e jí² lo ty'a'a.

²⁰ Joon 'in jmá¹ júu³ la joon jin^{'2}in:

—'E la ja¹mo, la jmoono igóo³oo —jin² Jesús.

—Amén. ¡Na¹, Ña'ñu¹u' Jesucristo! —jin² 'in catyaai².

²¹ Cwouncwaai³ Ña'ñu¹u' Jesucristo jilee²¹naa'.
Amén.

Juu³ ty₄² 'e gafaa²¹ Díos tyá' tsá²
New Testament in Chinantec, Quiotepec
(MX:chq:Chinantec, Quiotepec)

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Quiotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Quiotepec [chq], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Quiotepec

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

3808f8d2-c323-5477-a114-0f18fe74613e